

قاصد

بررسی وضعیت تحولات
پس از تفاهم میان

ایران و آمریکا

۴ مهر ۱۴۰۵

ساعت تنظیم گزارش: ۱۷:۰۰

شماره ۱۸۰

مرکز رصد و پایش ق. رسانه

مقدمه و پیشگفتار

تحولات منعکس شده در این گزارش، از درهم تنیدگی فشار خارجی، تحرک دیپلماتیک و منازعه بر سر روایت جنگ حکایت دارد. هم‌زمانی محدودیت‌های ارتباطی و اقتصادی با گفت‌وگوهای سیاسی، فضایی ایجاد کرده که در آن نشانه‌های انعطاف و تهدید در کنار یکدیگر بازتاب می‌یابند و چشم‌انداز پایان درگیری همچنان با بی‌اعتمادی و نااطمینانی همراه است.

در حوزه سیاست داخلی، واکنش‌ها به مصاحبه پزشک‌های با فاکس نیوز، حضور مقام‌های ایرانی در جشن ملی عربستان و مواضع حسن روحانی، اختلاف برداشت‌ها درباره نسبت میدان و دیپلماسی، هماهنگی تصمیم‌گیری و حدود نقد سیاسی را برجسته کرده است. در حوزه امنیتی-نظامی، محدودسازی هوانوردی ایران و هشدارهای متقابل تهران، افزایش آمار مجروحان آمریکایی، رخنه اطلاعاتی در پنتاگون و ادعاهای مربوط به همکاری ماهواره‌ای چین با ایران، ابعاد متنوع تقابل را نشان می‌دهد.

در بخش رسانه‌های معاند، اعتبار بخشی به سخنان نتانیا‌هو، نمادسازی از استارلینک، هجمه به پزشک‌های و برجسته‌سازی محدودیت‌های پروازی و پوشش مدارس، در چارچوب بازنمایی شکاف دولت و جامعه دنبال شده است. در حوزه اقتصادی نیز جهش ارزش طلا، شکنندگی بورس، نگرانی مشتریان میلی‌گلد، فشار معیشت و مسکن و خطر کمبود انرژی، مسئله اعتماد و توان تحمل هزینه‌ها را برجسته می‌کند.

در حوزه منطقه‌ای، اعتراض‌های عراقی به توقف پروازها، تحرکات پیمان مکه، تهدیدنمایی پیرامون کوه کلنگ و تغییر مسیرهای تجارت انرژی مطرح است. در حوزه بین‌الملل، ادعای رد پیشنهاد آتش بس ایران، بازتاب آمادگی مشروط تهران برای توافق، تلاش واشنگتن برای همراه‌سازی پکن و بحث مشروط‌سازی حمایت دموکرات‌ها از اسرائیل، نشان می‌دهد پرونده ایران با رقابت قدرت‌ها، امنیت آبراه‌ها و محاسبات انتخاباتی آمریکا پیوند خورده است.

مهمترین اخبار خارجی و داخلی در ۲۴ ساعت منتهی به تهیه گزارش

اخبار و تحرکات محور آمریکا - غرب

- ❖ به نقل از «مقامات آمریکایی»: رئیس جمهوری آمریکا، پیشنهاد جمهوری اسلامی ایران برای برقراری آتش بس هفت روزه را رد کرده و به دستیاران خود گفته است که انتظار دارد پس از انتخابات میان دوره‌ای ماه نوامبر، بمباران را از سر بگیرد. (وال استریت ژورنال)
- ❖ دیوید پردو، سفیر ایالات متحده آمریکا در چین، گفت دونالد ترامپ در جریان گفت وگوهای خود با شی جین پینگ در کاخ سفید، حمایت چین از ایران را «غیر قابل قبول» خوانده است. (سی‌ان‌بی‌سی)
- ❖ وزیر امور خارجه بریتانیا در دیدار با همتای ایرانی اش به او گفته است که بریتانیا «ارباب، تهدید یا اقدامات خصمانه در خاک خود» را از سوی گروه‌های وابسته به ایران تحمل نخواهد کرد. (اسکای نیوز)
- ❖ به گزارش سی‌ان‌ان، عباس عراقچی، وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران، پنجشنبه گفت تهران پیشنهادی به آمریکا ارائه کرده است که می‌تواند به بازگشایی تنگه هرمز و از سرگیری مذاکرات برای دستیابی به یک «توافق نهایی» منجر شود. (سی‌ان‌ان)
- ❖ یک مقام ارشد ایرانی: ایران حتی در صورت پذیرش پیشنهاد تهران از سوی آمریکا برای بازگشایی تنگه هرمز، هیچ امتیازی در زمینه هسته‌ای نخواهد داد. (رویترز)
- ❖ فرماندهی مرکزی ایالات متحده (سنتکام) روز جمعه اعلام کرد از آغاز دور دوم محاصره دریایی بنادر ایرانی، ۱۲۲ کشتی تجاری را وادار به تغییر مسیر کرده است. (حساب ایکس سنتکام)
- ❖ رئیس جمهور فرانسه از اعزام نیروها و تجهیزات نظامی این کشور برای محافظت از یکی از تأسیسات نفتی عربستان سعودی در مقابل حملات خبر داد. (خبرگزاری فرانسه)
- ❖ کمیسر انرژی اتحادیه اروپا می‌گوید که پیامدهای جنگ ایران در بازارهای نفت و گاز، این اتحادیه را با «بحران قیمت» ناشی از بحران عرضه انرژی روبه‌رو کرده است. (بی‌بی‌سی)
- ❖ دفتر ریاست جمهوری آمریکا اعلام کرد که دونالد ترامپ و رئیس جمهوری چین توافق کردند جمهوری اسلامی هرگز نباید سلاح هسته‌ای داشته باشد و هیچ کشور یا نهادی نباید اجازه یابد بر آبراه‌های بین‌المللی عوارض عبور وضع کند. برپایه بیانیه کاخ سفید درباره سفر رسمی شی جین پینگ به واشینگتن، ترامپ و رهبر چین درباره نگرانی‌های جهانی از جمله روسیه، کره شمالی و ایران گفت وگو کردند. در این بیانیه آمده است: «آنها توافق کردند ایران هرگز نمی‌تواند سلاح هسته‌ای داشته باشد و هیچ کشور یا نهادی نمی‌تواند اجازه یابد بر آبراه‌های بین‌المللی عوارض وضع کند.» (صدای آمریکا)

- ❖ آمریکا با بیش از ۵ کشور تماس گرفته تا اجرای تحریم‌ها علیه ایران را تشدید کند و به آنها پیام داده است: «در موضوع ایران یا با ما هستید یا علیه ما». (وال استریت ژورنال)
- ❖ چین و آمریکا در سفر شی جین پینگ به واشنگتن بر کاهش متقابل تعرفه بر ۳۰ میلیارد دلار کالا و راه اندازی گفت‌وگو درباره هوش مصنوعی توافق کردند. (صدای آمریکا)
- ❖ یک دیپلمات سازمان ملل: فرانسه در حال تهیه پیش نویس قطعنامه‌ای در شورای امنیت سازمان ملل است که از آزادی کشتیرانی در تنگه هرمز حمایت می‌کند. (خبرگزاری فرانسه)
- ❖ چین و آمریکا بر سر توافقی متقابل برای کاهش تعرفه‌ها به ارزش ۳۰ میلیارد دلار به توافق رسیده‌اند و همچنین قرار است گفت‌وگو درباره هوش مصنوعی را آغاز کنند؛ این توافق در قالب اجماع هشت بندی حاصل شده که در جریان سفر شی جین پینگ، رئیس‌جمهور چین، به آمریکا به دست آمده است. (شینخوا)
- ❖ پنتاگون ۳۷ نظامی دیگر را به شمار مجروحان جنگ ایران اضافه کرد. (واشنگتن پست)
- ❖ دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا، مجدداً نقشه‌ای منتشر کرده است که در آن تنگه هرمز با عنوان «تنگه ترامپ» (Trump Strait) مشخص شده است. (حساب تروث سوشال ترامپ)
- ❖ ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه، تأکید کرده است که کشورش «خود را برای هیچ‌گونه رویارویی با اروپا آماده نمی‌کند». (راشاتودی)
- ❖ امانوئل ماکرون، رئیس‌جمهور فرانسه، اعلام کرد که به دلیل محدودیت‌های قانونی دوره‌های ریاست‌جمهوری، در سال ۲۰۲۷ سمت خود را ترک خواهد کرد، اما بازگشت احتمالی‌اش به ریاست‌جمهوری در آینده را رد نکرد. (ورایتی)

اخبار و تحرکات محور عبری - منطقه‌ای

- ❖ نتانیا هو در سازمان ملل: مردم ایران آزاد خواهند شد. جمهوری اسلامی سقوط خواهد کرد و ما با هم این را جشن خواهیم گرفت. (اسرائیل به فارسی)
- ❖ نتانیا هو: ما نمی‌ترسیم. اما به شما می‌گویم چه کسی می‌ترسد. دیکتاتورهای تهران؛ آن‌ها هستند که می‌ترسند. و می‌دانید از چه چیزی بیشتر از همه می‌ترسند؟ از مردم خودشان. از مردم شجاع ایران که برای مدت‌های طولانی، فداکاری‌های بسیاری کرده‌اند. (اسرائیل به فارسی)
- ❖ نتانیا هو: خطاب به معترضانی که بیرون از اینجا هستند، و خطاب به نمایندگان ریاکاری که این سالن را ترک کردند، می‌پرسم: وقتی دیکتاتورهای جمهوری اسلامی ده‌ها هزار غیرنظامی ایرانی بی‌سلاح را قتل عام و مجروح کردند، شما کجا بودید؟ وقتی هزاران نفر از مردم خودشان را قتل عام و مجروح کردند، شما کجا بودید؟ (اسرائیل به فارسی)
- ❖ مدیریت فرودگاه نجف با صدور اطلاعیه‌ای اعلام کرد: بر اساس دستورالعمل‌های رسمی صادر شده

از سوی نهادهای ذیربط، تصمیم گرفته شد تمامی پروازهای فوق، از ساعت دو بامداد روز جمعه تا اطلاع ثانوی متوقف شود. (خبرگزاری رسمی عراق)

❶ فرودگاه‌های اربیل و سلیمانیه در اقلیم کردستان عراق از روز جمعه پرواز هواپیماهای ایرانی را معلق کرده‌اند. (رویترز)

❷ شورای امنیت سازمان ملل متحد روز جمعه در اقدامی کم‌سابقه و با موضوعی مشترک، تشدید حملات حوثی‌های یمن علیه عربستان سعودی را محکوم کرد و از این گروه خواست حملات خود به غیرنظامیان و زیرساخت‌های غیرنظامی را فوراً متوقف کند. (العربیه)

❸ وزیر خارجه عراق: در هماهنگی با آمریکا از طریق تنگه هرمز نفت صادر می‌کنیم. (العربیه)

❹ وزیر امور خارجه قطر: وضعیت در تنگه هرمز غیرقابل قبول است و باید به استفاده ابزاری از آبراه‌ها پایان داده شود. در پی بحران تنگه هرمز، فقط ایران تحت فشار نیست، بلکه تمام جهان تحت فشار قرار گرفته است. (سی‌ان‌ان)

❺ دنی دانون، سفیر اسرائیل در سازمان ملل، گفت دولتش خواهان تغییر حکومت در ایران است، اما تصمیم نگرفته آن را هدف عملیات نظامی قرار دهد. او همچنین هشدار داد حمله به اسرائیل با پاسخی «بسیار دردناک» برای جمهوری اسلامی ایران روبه‌رو خواهد شد. (ایران اینترنشنال)

❻ فواد حسین، وزیر خارجه عراق روز جمعه از جزئیات مرحله آینده عراق پس از تکمیل خروج نیروهای ائتلاف بین‌المللی خبر داد و تأکید کرد بغداد طرح جدیدی را درباره حصر سلاح در دست دولت، ارائه خواهد کرد. (العربیه)

❼ سازمان دفاع مدنی عربستان سعودی پنجشنبه، با صدور هشدار از تلاش دوباره برای حمله به مکه خبر داد. (العربیه)

❽ داده‌های اولیه ردیابی حرکت کشتی‌ها که شرکت «کیپلر» جمعه منتشر کرد، نشان می‌دهد جریان انتقال محموله‌های نفت خام خارج شده از تنگه هرمز از یکشنبه تاکنون به ۳۳.۷ میلیون بشکه رسیده است؛ رقمی که نشان می‌دهد صادرات با سرعتی نزدیک به سطح هفته گذشته ادامه دارد. (الحدث)

❾ ستاد فرماندهی مرکزی ایالات متحده، سنتکام، روز جمعه اعلام کرد رزمایش «شیر مشتاق ۲۰۲۶» پس از دو هفته تمرین مشترک بیش از ۲۰۰ نیروی نظامی اردن و ایالات متحده، روز پنجشنبه در پایگاه «فورت کارسون» ایالت کلرادو پایان یافت. (حساب ایکس سنتکام)

❿ دولت عراق اعلام کرد که در حال مذاکره با آمریکا برای دریافت معافیت از ممنوعیت فعالیت شرکت‌های هواپیمایی ایران است؛ محدودیتی که سفر بیماران، دانشجویان و زائران را با اختلال روبه‌رو کرده است. (الجزیره)

❖ گروه نجباء، از شبه نظامیان نزدیک به ایران در عراق، در اعتراض به توقف پروازها و خدمات هوایی با فرودگاه‌های ایران، تهدید کرد در فرودگاه‌های عراق تحصن خواهد کرد و این تصمیم را «سلطه‌گری آمریکا» خواند. (العربیه)

❖ وزیر امور خارجه بحرین طی نطقی در سازمان ملل اعلام کرد که کشورهای حاشیه خلیج فارس واردن نزدیک به هفت هزار حمله از سوی جمهوری اسلامی را متحمل شده‌اند که شامل ۱,۷۰۰ موشک بالستیک، ۸۰ موشک کروزر و ۵,۲۲۰ پهپاد بوده است. (الحدث)

❖ فرماندهان ارشد نظامی پاکستان، عربستان سعودی و ترکیه روز جمعه در ریاض گرد هم آمدند تا درباره تقویت همکاری‌های نظامی، تبادل اطلاعات و هماهنگی‌های دفاعی میان سه کشور گفتگو کنند. (العربیه)

❖ بر اساس اسناد محرمانه ارائه شده به کنگره، جامعه اطلاعاتی آمریکا ارزیابی کرده است که عربستان سعودی گزینه راه اندازی برنامه‌ای برای ساخت سلاح هسته‌ای را کنار نگذاشته است. (واشنگتن پست)

اخبار مهم سیاسی - امنیتی داخلی

❖ پزشک‌های: از موضع مسئولانه جناب آقای شی جین پینگ، رئیس جمهور محترم جمهوری خلق چین، در حمایت از بازگشت به تفاهم نامه اسلام آباد و حل و فصل اختلافات از مسیر گفت و گو و مذاکره قدردانی می‌کنم. ایران نیز بر ضرورت بازگشت به این تفاهم، اجرای تعهدات مورد توافق و فراهم کردن زمینه برای تداوم مذاکراتی جدی و نتیجه محور تأکید دارد. (حساب ایکس پزشک‌های)

❖ عباس عراقچی، وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران، روز جمعه در جمع خبرنگاران بیرون از سالن شورای امنیت سازمان ملل گفت: «جدول زمانی هفت روزه به محض پذیرش این طرح از سوی آمریکا آغاز خواهد شد.» به گفته او، اجرای گام‌های اولیه حدود چهار تا پنج روز طول می‌کشد و تنگه هرمز در روز ششم بازگشایی خواهد شد. (تسنیم)

❖ سخنگوی سپاه: تا تحقق هفت شرط ایران، دست از تنبیه آمریکا بر نمی‌داریم. (تسنیم)

❖ محمد مخبر، مشاور رهبر انقلاب، هشدار داد که در صورت تداوم محدودیت‌ها و قطع خدمات فرودگاهی برای پروازهای ایرانی، هیچ‌یک از کشورهای منطقه نیز اجازه نخواهند داشت از خدمات پروازی بهره‌مند شوند. (حساب ایکس مخبر)

❖ بقائی: اظهارات دبیرکل ناتو اعتراف به مشارکت اروپا در جنگ علیه ایران است. (ایرنا)

❖ رئیس جمهور پس از شرکت و سخنرانی در هشتاد و یکمین مجمع عمومی سازمان ملل نیویورک را به مقصد تهران ترک کرد. (ایرنا)

❖ دادگاه تجدید نظر استان قم حکم ۷۴ ضربه شلاق پرستو احمدی و هشت نفر دیگر از نوازندگان

و عوامل «کنسرت کاروانسرا» را بدون تغییر تأیید کرد. (رادیو فردا)

❖ ۹ تن از آسیب دیدگان چشمی خیزش مهسا با انتشار پیامی ویدیویی، خواستار لغو حکم اعدام علی زارعی شدند. (ایران اینترنشنال)

❖ تهران آماده است به تعهدات مربوط به پیشنهاد جدیدش از جمله زمان بندی هفت روزه پایبند بماند. او درباره نقش رهبر ایران در این پیشنهاد گفت این تصمیم با هماهنگی گرفته می شود و گروهی شش نفره با حضور نمایندگان نیروهای امنیتی، مجلس و دولت ایران در این فرایند مشارکت دارد. (سی بی اس)

❖ پزشک‌یان: ما دیگر به مذاکرات با واشنگتن اعتماد نداریم، زیرا پس از هر دور مذاکره، حملات و تحریم‌ها تکرار می شود. (الجزیره)

❖ مولوی عبدالحمید، امام جمعه اهل سنت زاهدان، در آستانه چهارمین سالگرد "جمعه خونین زاهدان" گفت این حادثه "فراموش شدنی نیست". او همچنین درباره جنگ و تنش های منطقه هشدار داد و خواستار گفت و گو با طرف های درگیر و همچنین مردم ایران شد. (دویچه وله فارسی)

❖ در جریان معاملات امروز شاخص کل بورس با ریزش ۱۰۳ هزار و ۹۵۵ واحد در سطح ۷ میلیون و ۱۵۳ واحدی ایستاد. (تسنیم)

نگاه جریان های داخلی به جنگ و مسائل مرتبط

خلاصه مدیریتی - مهم ترین محورهای رسانه ای

- ❖ بازتاب منفی گسترده حضور قائم پناه و صالحی در جشن ملی عربستان و بریدن کیک همراه با سفیر سعودی در شرایط جنگ یمن
- ❖ تمرکز منتقدان بر سه لایه نقد اخلاقی (ناهمخوانی بارنج یمن)، دیپلماتیک (سطح حضور در مراسم متخاصم) و راهبردی (خطای محاسباتی ساختاری)
- ❖ تضعیف اعتبار اخلاقی ایران در جبهه مقاومت و ایجاد تردید در اولویت های واقعی سیاست خارجی با انتشار تصاویر نمادین جشن ملی عربستان در سفارت خانه
- ❖ بازتاب منفی مصاحبه پزشکيان با فاکس نیوز پس از سخنرانی مثبت سازمان ملل و تبدیل آن به یکی از پرتنش ترین رویدادهای رسانه ای
- ❖ اتهام ایجاد شکاف دولت - سپاه در پاسخ های رئیس جمهور درباره ناهماهنگی نیروهای مسلح توسط برخی کانال های عدالتخواه
- ❖ طرح موضوع تعارض آشکار میان مواضع پزشکيان درباره بازگشت به چارچوب اسلام آباد و رد صریح آن توسط محسن رضایی توسط برخی رسانه های اصولگرا
- ❖ انتشار اعلامیه های مجازی بدنه جبهه انقلاب برای تجمع اعتراضی مقابل فرودگاه مهرآباد در واکنش به مصاحبه فاکس نیوز
- ❖ طرح موضوع فقدان دستورالعمل مشخص در جبهه انقلاب و چرخش سریع از حمایت پس از سخنرانی سازمان ملل به مخالفت پس از مصاحبه
- ❖ تقویت مواضع حسن روحانی با انتشار سخنان تازه درباره تبدیل هرمز از اهرم بحران به اهرم توسعه و تأکید بر معیارهای اخلاقی نقد
- ❖ طرح موضوع ناکارآمدی فشار خیابانی محدود مقابل منزل روحانی و احتمال تبدیل او به نماد مقاومت در برابر فشار بدون پشتوانه نهادی

رصد و تحلیل

تحلیل بازتاب های منفی حضور مقامات ایرانی در جشن ملی عربستان سعودی و برجسته شدن پیامدهای آن بر جبهه مقاومت

در روزهای اخیر، انتشار ویدئویی از مراسم روز ملی عربستان سعودی در تهران که در آن محمد جعفر قائم پناه، معاون اجرایی رئیس جمهور، و علی اکبر صالحی، رئیس بنیاد ایرانشناسی،

در کنار سفیر سعودی اقدام به بریدن کیک این مراسم کردند، واکنش‌های گسترده‌ای در فضای سیاسی و رسانه‌ای ایران برانگیخت. این رویداد در شرایطی رخ داد که یمن به عنوان یکی از اضلاع کلیدی جبهه مقاومت، با حملات مستمر هوایی و محاصره همه جانبه عربستان مواجه است. رویکرد عمومی منتقدان در سه سطح قابل دسته‌بندی است:

- ❶ نخست، نقد اخلاقی مبتنی بر ناهمخوانی این رفتار با همدلی با ملت یمن
- ❷ دوم، نقد دیپلماتیک ناظر بر نحوه و سطح حضور در مراسم کشوری که در تقابل آشکار با منافع ایران قرار دارد.
- ❸ سوم، نقد راهبردی که این رویداد رانشانه‌ای از استمرار خطاهای محاسباتی در دستگاه دیپلماسی می‌داند.

محور نخست: نقد اخلاقی و همدلی با ملت یمن در سایه بمباران و محاصره

❶ شماری از چهره‌های سیاسی و رسانه‌ای، محور اصلی انتقاد خود را بر تناقض آشکار میان حضور شادمانه در سفارت عربستان و رنج روزافزون مردم یمن متمرکز کرده‌اند. مهرداد بذریاش با اشاره به ایستادگی یمن در جبهه مقاومت، این پرسش را مطرح کرد که چگونه مقامات رسمی در چنین شرایطی در مراسم سعودی شرکت می‌کنند. حمید رسایی نیز با قرار دادن مخاطب در جایگاه مردم یمن، بر این نکته تأکید کرد که همان مردم هر روز شاهد بمباران زیرساخت‌های خود توسط جنگنده‌های سعودی هستند، اما معاون رئیس جمهور ایران با ذوق و شوق کیک سالگرد تأسیس پادشاهی را می‌خورد. عزت‌الله ضرغامی نیز با لحنی طنزآمیز پرسید که آیا مسلمانی پیدا نمی‌شود که این ویدئو را تکذیب کند، و یادآور شد که یمنی‌های مظلوم چه پاسخی به این رفتار خواهند داد.

محور دوم: نقد دیپلماتیک بر نحوه و سطح حضور در مراسم کشوری متخاصم

❷ دسته دوم انتقادات، به جای اصل حضور، بر چگونگی و سطح نمایندگی ایران در این مراسم متمرکز است. خبرگزاری فارس با طرح این پرسش که «پایان سریال حاشیه‌های قائم‌پناه کجاست»، بر زمان‌بندی و نحوه حضور در اوج تحولات یمن تأکید کرد. روز پلاس نیز با اشاره به توضیح دفتر قائم‌پناه مبنی بر «ابلاغ مراجع ذی‌صلاح» و «سیاست همسایگی»، این پاسخ را ناکافی دانست و پرسید چرا عربستان باید حسن همجواری را رعایت کند وقتی چند ماه پیش هواپیمای ایران را در فرودگاه یمن هدف قرار داده است. عباس رضایی‌ثرمین، مدیرکل حوزه معاون اجرایی رئیس جمهور، در دفاع از این حضور بر نمایندگی حاکمیت ایران و ابلاغ رسمی تأکید کرد، اما منتقدان معتقدند تأکید بر مجوز رسمی، مسئولیت تصمیم‌گیرندگان را رفع نمی‌کند و باید مشخص شود چه نهادی این سطح از حضور را ضروری تشخیص داده است.

محور سوم: نقد راهبردی و هشدار نسبت به استمرار خطاهای محاسباتی در دیپلماسی

❶ لایه سوم انتقادات، این رویداد را فراتر از یک اشتباه پروتکلی، نشانه‌ای از یک آسیب ساختاری در دستگاه دیپلماسی می‌داند. علیرضا پناهی محمدی (فعال رسانه‌ای اصولگرا) با تعبیر «نفاق»، این رفتار را بخشی از یک بیماری مزمن در انقلاب دانسته که باید ریشه کن شود. مجتبی زارعی، نماینده مجلس نیز با یادآوری ماجرای برجام و تبادل کادو میان صالحی و ارنست مونیز، بر «ساده‌لوحی» و «خوش رقصی» در برابر طرف‌های مقابل تأکید کرده است. کانال اصولگرایی بیداری ملت (و کانال‌های مشابه) نیز حتی با فرض الزامی بودن حضور، بر این نکته تأکید کرد که ذوق و شوق و بریدن کیک در چنین مراسمی منطقی نبود.

تحلیل جامع و راهبردی: پیامدهای رفتار نمادین بر اعتبار ایران در جبهه مقاومت

این رویداد فراتر از یک اشتباه تاکتیکی، بیانگر شکاف میان گفتمان اعلامی و رفتار اجرایی در سیاست خارجی است. در وضعیتی که یمن به عنوان خط مقدم تقابل با عربستان و آمریکا، نیازمند حمایت‌های ویژه و پیام‌های همبستگی از سوی مقامات ایرانی است، حضور معاون رئیس‌جمهور در جشن ملی سعودی — حتی با مجوز رسمی — و انتشار تصاویر بریدن کیک، به مخدوش شدن اعتبار اخلاقی ایران در میان متحدان منطقه‌ای می‌انجامد.

آسیب اصلی، تضعیف روحیه جبهه مقاومت و ایجاد تردید در مورد اولویت‌های واقعی سیاست خارجی ایران است. راهبرد اصلاحی ایجاب می‌کند دولت ضمن پذیرش خطای تاکتیکی، معیارهای روشنی برای سطح حضور در مراسم کشورهای متخاصم تعریف کند و تضمین دهد که حمایت از یمن در عمل، نه در شعار، تداوم یابد. در غیر این صورت، هزینه‌های این گونه رفتارها بر دوش محور مقاومت و اعتبار نظام خواهد بود.

بازتاب منفی مصاحبه رئیس‌جمهور با فاکس نیوز در بدنه جبهه انقلاب

مصاحبه مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور ایران، با شبکه فاکس نیوز در حاشیه سفر نیویورک، به یکی از پرتنش‌ترین رویدادهای رسانه‌ای سال تبدیل شد. این مصاحبه که پس از سخنرانی قابل قبول رئیس‌جمهور در مجمع عمومی سازمان ملل انجام شد، با واکنش‌های منفی گسترده‌ای در داخل مواجه شد. تحلیل‌های منتشر شده در رسانه‌های منتقد، همگی بر یک نکته مشترک تأکید دارند: پزشکیان در این مصاحبه نه تنها نتوانست اقتدار ایران را به نمایش بگذارد، بلکه به شکاف‌های درونی حاکمیت دامن زد. همزمان با این واکنش‌ها اعلامیه‌های مجازی پیرامون تجمع اعتراضی از سوی بدنه اجتماعی جبهه انقلاب منتشر شده است [شنبه ۴ مهر، ساعت ۱۴،

فرودگاه مهرآباد، مقابل مترو خط ۱ و ۲]

ارزیابی رویکردهای داخلی

واکنش‌های داخلی را می‌توان در چند محور دسته‌بندی کرد:

- ❶ یک. شکاف دولت-سپاه: کانال مکشوفات در تحلیل «امید دادن به دشمن ناامید» نوشت که پاسخ‌های پزشک‌های درباره «ناهماهنگی» و «خودسرانه بودن» اقدامات نیروهای مسلح، مخاطب را متوجه فاصله دولت و سپاه می‌کند. روزنامه نوبنیاد نیز با اشاره به مچ‌گیری مجری فاکس نیوز، تأکید کرد پزشک‌های «زیرآب نظامیان و فرماندهان رازد».
- ❷ دو. تعارض در شورای عالی امنیت ملی: پریسانصرآبادی در تحلیل «آنا تومی یک گفتگوی خطرناک» نوشت در حالی که محسن رضایی، دبیر شورای عالی امنیت ملی، صراحتاً «بازگشت به اسلام‌آباد» را رد کرده بود، پزشک‌های از آمادگی کامل برای بازگشت به همان چارچوب سخن گفت.
- ❸ سه. موضوع ترور ترامپ: حمید رسایی در انتقادی تند نوشت پزشک‌های در فاکس نیوز ادعا کرده ایران به دنبال ترور ترامپ نبوده، در حالی که «بیش از ۴ میلیون خونخواه رهبر شهید» فریاد انتقام سر دادند.
- ❹ چهار. موضع نمایندگان مجلس: میثم ظهوریان، نماینده مجلس، گفت رئیس‌جمهور «فاقد حداقل آمادگی ذهنی لازم» برای مصاحبه با رسانه‌های بین‌المللی است و کسانی که او را در مقابل فاکس نیوز نشانند، «نه به دنبال خیر ایشان و نه خیر کشور» هستند.

تناقض کنشی دولت و نبود دستورالعمل در جبهه انقلاب

تناقض کنشی دولت در موضوع حل بحران فعالی آشکار است: از یک سو تأکید بر آمادگی مذاکره و توافق، از سوی دیگر دفاع قاطع و مقاومت تا آخرین لحظه. این تناقض در حالی رخ می‌دهد که جبهه انقلاب نیز فاقد دستورالعمل مشخص برای مواجهه با این کنش‌هاست. جریان اصولگرا پس از سخنرانی پزشک‌های در سازمان ملل یک جریان حمایتی قوی راه انداخت، اما پس از مصاحبه با فاکس نیوز در نقطه مقابل او قرار گرفت. این چرخش سریع، نشانه‌ای از فقدان انسجام راهبردی در جبهه انقلاب است. در نهایت دشمن از این شکاف‌ها به عنوان اهرم فشار استفاده خواهد کرد و هزینه‌ها برای مردم ایران افزایش خواهد یافت.

تقویت مواضع حسن روحانی همزمان با انتشار ویدئویی مبنی بر تجمع محدود مردمی در برابر خانه وی

در تازه‌ترین تحول سیاسی، ویدیویی از تجمع عده‌ای مقابل منزل حسن روحانی، رئیس‌جمهور پیشین، منتشر شده که در آن معترضان خواستار محاکمه او شده‌اند. هم‌زمان، رسانه رسمی روحانی سخنان تازه‌ای از او منتشر کرده که در آن تأکید کرده بحثش درباره «پشتوانه ملی برای

اهداف ملی» بوده، نه برگزاری همه پرسى برای دفاع در برابر تجاوز. روحانى همچنین گفته زمان انتقال از میدان به سیاست باید با منافع ملی سنجیده شود و هرگز از اهرم بحران به اهرم توسعه تبدیل گردد. او دفاع در برابر تجاوز را «**جزو بدیهیات اولیه**» خوانده و افزوده دستاورد جنگ باید فراتر از دفع حمله، به امنیت پایدار، کاهش احتمال تجاوز دوباره و بازگشت کشور به مسیر توسعه منجر شود. این اظهارات در دیدار با جمعی از سفیران، استادان و صاحب نظران سیاست خارجی مطرح شده است.

روحانى در نخستین واکنش به انتقادات اخیر، با استناد به سخن امام علی (ع) در جنگ صفین و عبارت «انى اکره لکم ان تکنونوا سبابین»، تأکید کرد اختلاف سیاسى حتى در شدیدترین شرایط، مجوز ناسزا، تحریف سخن یا تحریک دیگران علیه یک فرد نیست. او با نقل روایتی از امام صادق (ع) بر راستگویی، امانتداری، تقوا و حسن خلق تأکید کرد و رفتار سیاسى رانیز تابع همین معیارها دانست. این مواضع نشان می دهد روحانى در صدد است ضمن حفظ چارچوب گفتمان دینی و اخلاقی، مرزهای نقد سیاسى را از تخریب شخصی جدا کند و از این طریق، ابتکار عمل را در برابر فشارهای رقیبان به دست گیرد.

از منظر راهبردی، رویکردهای مردمی فشار از پایین — نظیر تجمع مقابل منزل روحانى — به نظر می رسد در میان مدت توفیقی کسب نخواهد کرد، زیرا نه ساختار قدرت را تغییر می دهد و نه مواضع روحانى را تضعیف می کند. اگر قرار بر برخورد قضایی با او باشد، این مسیر می تواند به عنوان ابزار رسمی قدرت عمل کند؛ اما در غیر این صورت، چنین رویکردهایی بیشتر به تقویت جایگاه روحانى در میان اقشار مخالف نظام در داخل منجر خواهد شد. به بیان دیگر، فشار خیابانى بدون پشتوانه نهادی، نه تنها هزینه ای برای روحانى ایجاد نمی کند، بلکه او را به نماد مقاومت در برابر فشار تبدیل می کند و سرمایه سیاسى اش را در طیف منتقدان نظام افزایش می دهد. بنابراین، مدیریت این پرونده نیازمند محاسبه دقیق هزینه — فایده نهادی است، نه واکنش های هیجانی و رسانه ای.

روندها و تحلیل‌های امنیتی، نظامی و دفاعی

خلاصه مدیریتی - مهم‌ترین محورهای رسانه‌ای

- ❖ برجسته‌سازی رخنه اطلاعاتی گسترده در زیرساخت منابع انسانی پنتاگون
- ❖ ابهام درباره هویت عامل نفوذ و حجم واقعی اطلاعات استخراج شده از کارکنان پنتاگون
- ❖ برجسته‌سازی آغاز جست‌وجوی گسترده برای کشف نشانه‌های نفوذ در دیگر سامانه‌های پنتاگون
- ❖ پررنگ‌سازی فشار آمریکا بر بخش هوانوردی و دریایی علیه ایران در چارچوب محدودسازی ارتباطات خارجی
- ❖ بازنمایی تهدید مقامات ایرانی علیه فرودگاه‌ها و شبکه هوانوردی کشورهای منطقه در پاسخ به فشار آمریکا بر بخش هوانوردی ایران
- ❖ تأکید بر نامشخص بودن سازوکار عملی ایران برای اجرای تهدیدات علیه محدودیت‌های هوانوردی خود
- ❖ تفسیر مواضع تهران به عنوان تلاش برای افزایش هزینه همراهی کشورهای منطقه با آمریکا در موضوع محدودیت‌های هوانوردی ایران
- ❖ وزن دهی به احتمال سرایت محدودیت‌های پروازی ایران به کل شبکه سفر هوایی منطقه
- ❖ طرح موضوع افزایش آمار مجروحان آمریکایی جنگ ایران به ۸۶۱ نفر
- ❖ تأکید بر افزایش دقت هدف‌گیری ایران با بهره‌گیری از تصاویر ماهواره‌ای و داده‌های مکانی شرکت‌های چینی
- ❖ برجسته‌سازی تغییر برخی رویه‌های عملیاتی ارتش آمریکا برای دشوارتر کردن مکان‌یابی شناورها توسط ایران
- ❖ وزن دهی به افزایش حساسیت واشنگتن نسبت به همکاری اطلاعاتی و نظامی چین با ایران
- ❖ اشاره به تحریم سه شرکت ماهواره‌ای چینی به اتهام ارائه اطلاعات مکانی مواضع آمریکا و متحدان به ایران
- ❖ طرح موضوع درخواست مستقیم ترامپ از شی جین پینگ برای توقف کمک مستقیم و غیرمستقیم چین به ایران

رصد و تحلیل

طرح موضوع رخنه اطلاعاتی در سامانه سوابق وزارت جنگ آمریکا و پیامدهای احتمالی آن در پنتاگون

بر اساس گزارش رسانه‌ها، یک نقص امنیتی در سامانه سوابق نیروی انسانی وزارت جنگ آمریکا احتمالاً اطلاعات شخصی تا حدود ۴ میلیون نیروی نظامی فعلی و سابق آمریکا را در معرض دسترسی غیرمجاز قرار داده است. داده‌های در معرض خطر شامل شماره تأمین اجتماعی، اطلاعات هویتی و در برخی موارد اطلاعات مربوط به تخصص‌های نظامی افراد بوده است. طبق نامه مرکز داده نیروی انسانی دفاعی منتشر شده در سی‌ان‌ان: افراد غیرمجاز در اکتبر ۲۰۲۵ به یک سرور آسیب‌پذیر دسترسی پیدا کردند، اما این مشکل حدود ۹ ماه بعد، در ژوئیه ۲۰۲۶ شناسایی و برطرف شد.

نکته مهم اینکه داده‌های مورد دسترسی رمزگذاری نشده بودند و هنوز مشخص نیست چه فرد یا گروهی به آنها دسترسی یافته یا دقیقاً چه میزان اطلاعات مشاهده یا استخراج شده است. سامانه مورد بحث در سال مالی ۲۰۲۴ دست کم ۶۰ میلیون رکورد در اختیار داشته است. پنتاگون تاکنون شواهدی مبنی بر سوء استفاده از این اطلاعات پیدا نکرده است، اما کارشناسان امنیت سایبری نسبت به پیامدهای بالقوه آن هشدار داده‌اند. ترکیب اطلاعات افشا شده با پایگاه‌های داده تجاری می‌تواند برای شناسایی محل خدمت نیروها، ساخت پروفایل دقیق از نظامیان، حملات فیشینگ هدفمند یا تلاش سرویس‌های اطلاعاتی خارجی برای شناسایی و جذب افراد مورد استفاده قرار گیرد. به نقل از میلیتاری تایمز، سپهد پاول استانتون، مدیر سازمان سامانه‌های اطلاعات دفاعی، هدایت پاسخ به حادثه را برعهده گرفته و به گفته یک منبع آگاه، عملیات گسترده‌تری برای جست‌وجوی نشانه‌های نفوذ در سامانه‌های وزارت دفاع آغاز شده است.

بازتاب رسانه‌های غربی از تهدید مقامات ایرانی در برابر فشار آمریکا بر شبکه هوانوردی ایران

رسانه‌های غربی اظهارات مقامات ایرانی درباره محدودیت‌های اعمال شده علیه بخش هوانوردی کشور را عمدتاً در چارچوب تشدید فشارهای آمریکا، واکنش متقابل تهران علیه کشورهای منطقه و احتمال گسترش اختلال در شبکه حمل و نقل هوایی خاورمیانه بازتاب داده‌اند. محور اصلی این پوشش‌ها، پیوند دادن تهدیدات مطرح شده از سوی مقام‌های ایرانی با تصمیم واشنگتن برای افزایش هزینه همکاری شرکت‌ها و خدمات‌دهندگان خارجی با خطوط هوایی ایران بوده است.

رویت‌رزاظهارات محسن رضایی را در ارتباط مستقیم با تهدید آمریکا برای اعمال تحریم‌های ثانویه علیه شرکت‌ها و ارائه‌دهندگان خدمات به خطوط هوایی ایران منتشر کرد. این خبرگزاری در روایت خود تأکید کرد که پیام تهران، ایجاد هزینه متقابل برای کشورهای است که در اجرای محدودیت‌های آمریکا علیه هوانوردی ایران همکاری کنند. بر اساس این بازتاب، هشدارهای مطرح شده از سوی مقامات ایرانی تلاش دارد دامنه پیامدهای تصمیم واشنگتن را فراتر از ایران نشان دهد.

المانیتور نیز با تمرکز بر پیام منتشر شده از سوی محمد مخبر، این اظهارات را مرحله‌ای صریح‌تر از هشدارهای پیشین ارزیابی کرد. این رسانه نوشت که تهران به صورت تلویحی اعلام کرده در صورت محروم شدن شرکت‌های ایرانی از خدمات فرودگاهی، ممکن است شبکه سفر هوایی منطقه نیز با پیامدهایی مواجه شود. در عین حال، المانیتور اشاره کرد که سازوکار عملی اجرای چنین تهدیدی از سوی مقام ایرانی مشخص نشده است.

وال استریت ژورنال این موضوع را در چارچوب گسترده‌تر فشارهای آمریکا علیه ایران تحلیل کرد و محدودیت‌های هوایی را در کنار سایر اقدامات فشارزا قرار داد. روایت این رسانه آن است که کاهش دسترسی ایران به خدمات بین‌المللی هوانوردی می‌تواند ارتباط خارجی تهران را محدودتر کند و واکنش‌های تند مقام‌های ایرانی نیز بخشی از تلاش برای افزایش هزینه همراهی کشورهای منطقه با سیاست‌های واشنگتن تلقی می‌شود.

برجسته‌سازی افزایش آمار مجروحان نظامی آمریکا و ابهام در نحوه ثبت تلفات جنگ ایران

رسانه‌های آمریکایی با تمرکز بر افزایش شمار مجروحان نظامی ایالات متحده در جنگ ایران، موضوع نحوه ثبت و طبقه‌بندی تلفات توسط وزارت جنگ آمریکا را مورد توجه قرار داده‌اند. بر اساس داده‌های رسمی وزارت جنگ آمریکا تا ۲۲ سپتامبر، ۱۹ مورد مرگ مرتبط با دوره جنگ ثبت شده و شمار مجروحان از ۸۲۰ نفر عبور کرده بود.

واشنگتن پست در گزارش ۲۵ سپتامبر اعلام کرد سامانه رسمی ثبت تلفات وزارت جنگ آمریکا در هفته گذشته ۳۷ نظامی دیگر را به فهرست مجروحان مرتبط با جنگ ایران افزوده است. این افراد شامل ۲۹ ملوان نیروی دریایی و ۸ تفنگدار دریایی بوده‌اند و با احتساب آنها، تعداد کل نظامیان آمریکایی مجروح شده از آغاز درگیری‌ها به ۸۶۱ نفر رسیده است.

این گزارش تأکید می‌کند که پنتاگون جزئیات عمومی درباره زمان، مکان و شرایط وقوع این جراحات منتشر نکرده است؛ با این حال، به نقل از یک مقام نیروی دریایی، اعلام شده که ۲۹ ملوان پس از دریافت خدمات درمانی به یگان‌های خود بازگشته‌اند.

آسوشیتدپرس نیز بر پیچیدگی آماری ثبت تلفات جنگ ایران توسط پنتاگون تمرکز کرده و نوشته

است بیش از نیمی از مجروحان فعلی در پایگاه داده وزارت جنگ آمریکا نه در چارچوب «عملیات خشم حماسی»، بلکه در دسته جداگانه «عملیات های فرامرزی» ثبت شده اند. این دسته بندی پس از آتش بس ماه ژوئیه ایجاد شده و باعث شده برای دستیابی به تصویر کامل تر از تلفات مرتبط با جنگ ایران، آمار چند بخش مختلف با یکدیگر جمع شود.

بر اساس روایت پنتاگون، تفکیک آماری موجود ناشی از ساختار اداری ثبت عملیات هاست و به معنای حذف یا پنهان سازی تلفات نیست. با این حال، نحوه طبقه بندی آمار مجروحان به یکی از موضوعات مورد توجه رسانه ها تبدیل شده است.

جمع بندی و تحلیل

افزایش تدریجی آمار مجروحان آمریکایی و هم زمانی آن با اختلاف در شیوه ثبت تلفات، موجب شده موضوع هزینه های انسانی جنگ ایران به یکی از محورهای بحث داخلی آمریکا تبدیل شود. تمرکز رسانه ها بیشتر بر شکاف میان آمار رسمی و ادراک عمومی از دامنه درگیری است؛ موضوعی که می تواند در فضای سیاسی آمریکا، به ویژه در آستانه انتخابات میان دوره ای، به بحث درباره مدیریت جنگ و پیامدهای آن دامن بزند.

اعمال فشار و واشنگتن بر پکن برای محدود سازی همکاری های اطلاعاتی و نظامی با تهران در میانه جنگ

بر اساس ارزیابی های اطلاعاتی آمریکا، داده های ماهواره ای و اطلاعات مکانی ارائه شده از سوی مجموعه های چینی، دقت ایران در شناسایی و هدف گیری پایگاه های آمریکا و همچنین رصد شناورها در تنگه هرمز را افزایش داده است. همزمان، دونالد ترامپ مستقیماً از شی جین پینگ خواسته هرگونه کمک مستقیم یا غیرمستقیم به ایران را متوقف کند.

منابع آمریکایی درباره میزان اطلاع یا دخالت مستقیم پکن اتفاق نظر ندارند. با این حال، واشنگتن از ماه مه سه شرکت ماهواره ای چینی را به همین اتهام تحریم کرده بود.

به گزارش سی ان ان، منابع آمریکایی گفته اند تصاویر ماهواره ای چینی در حمله ماه ژوئیه به یک پایگاه آمریکا در اردن مؤثر بوده؛ حمله ای که سه نظامی آمریکایی کشته شدند. به ارزیابی برخی مقام های آمریکایی، دقت آن حمله فراتر از چیزی بوده که ایران بدون چنین اطلاعاتی قادر به انجام آن بود. بنا بر این گزارش:

داده های مکانی به ایران کمک کرده حتی از بهپادهای نسبتاً ساده و غیر قابل هدایت در میانه پرواز، مؤثرتر استفاده کند؛ یعنی با دانستن زمان عبور هدف از یک نقطه مشخص، بهپاد در زمانی مناسب پرتاب شود تا احتمال برخورد افزایش یابد.

بر پایه گزارش آکسیوس از اظهارات یک مقام آمریکایی، این مسئله حتی باعث شده ارتش آمریکا برخی رویه های عملیاتی خود را تغییر دهد تا مکان یابی و هدف قرار دادن شناورها برای ایران دشوارتر شود.

جک کین، ژنرال بازنشسته آمریکایی و تحلیلگر ارشد راهبردی در مصاحبه با فاکس نیوز اظهار داشت حمایت نظامی چین از ایران در حال شتاب گرفتن است. او معتقد است:

مسئله ایران به یکی از نقاط مهم اختلاف راهبردی آمریکا و چین تبدیل شده است.

مطابق گزارش فایننشال تایمز، این پرونده محدود به گزارش های چند روز اخیر نیست. آمریکا در ۸ مه ۲۰۲۶ سه شرکت مرتبط با ماهواره و اطلاعات مکانی چین را تحریم کرد:

The Earth Eye

Meentropy Technology / MizarVision

Chang Guang Satellite Technology

واشنگتن آنها را متهم کرد که تصاویر ماهواره ای و اطلاعات مکانی درباره مواضع نیروهای آمریکایی و متحدان را در اختیار ایران گذاشته اند.

به نقل از رویترز، دیوید پردو، سفیر آمریکا در چین، اعلام کرد ترامپ در دیدار ۲۴ سپتامبر با شی جین پینگ تصریح کرده که هرگونه کمک مستقیم یا غیرمستقیم چین به ایران - از اطلاعات گرفته تا قطعات و تجهیزات نظامی - برای آمریکا «کاملاً غیرقابل قبول» است. او افزود:

واشنگتن از چین اطمینان هایی دریافت کرده که چنین حمایتی انجام نخواهد شد.

ازسوی دیگر، یک مقام ارشد ایرانی نیز به رویترز گفته است:

مقام های چینی به ایران اطمینان داده اند که حتی پس از دیدار ترامپ و شی، روابط اقتصادی، سیاسی یا نظامی پکن با تهران تحت فشار آمریکا محدود نخواهد شد.

طبق گزارش واشنگتن اگزمینر، بیانیه علنی پکن با چنین صراحتی نمی گوید که چین پذیرفته تمام همکاری با ایران را متوقف کند.

واکنش‌ها و فضا سازی رسانه‌های معاند و ضد انقلاب

خلاصه مدیریتی - مهم‌ترین محورهای رسانه‌ای

- ❖ حمایت جریان جنگ طلب در شبکه ضد انقلاب از اظهارات ضد ایرانی نتانیا هو در سازمان ملل با ساخت دوگانه «نتانیا هو، صدای مردم ایران - پزشک‌یان، نماینده حاکمیت»
- ❖ تبدیل روایت «نتانیا هو صدای مردم ایران» به مطالبه حمایت و حمله خارجی به ایران با بازنمایی نتانیا هو و ترامپ به عنوان «امید مردم ایران»
- ❖ برجسته سازی هجمه نتانیا هو به رسانه‌ها، دولت‌های غربی و نهادهای بین‌المللی درباره وقایع دی ماه سال گذشته در ایران و تصویر سازی از وی به عنوان رساننده «صدای معترضان» به جامعه جهانی
- ❖ صورت بندی سخنان نتانیا هو درباره آزادی، محدودیت اینترنت و نمایش استارلینک به عنوان مصادیق توجه وی به مطالبات معترضان و بی‌توجهی ادعایی مقامات ج.ا.ا به این مطالبات
- ❖ بازنمایی نمایش استارلینک توسط نتانیا هو در سازمان ملل به عنوان نماد شکستن سانسور، دورزدن محدودیت‌های اینترنتی و پایان «انحصار روایت» ج.ا.ا
- ❖ تاریخی سازی نمایش استارلینک توسط نتانیا هو با تشبیه آن به «نوارهای کاست سال ۱۳۵۷» و تصویر سازی از آن به عنوان ابزار ارتباطی اعتراضات احتمالی آینده در ایران
- ❖ صورت بندی نمایش استارلینک در سازمان ملل از سوی نتانیا هو به عنوان نشانه آمادگی اسرائیل برای تأمین اینترنت جهانی مردم ایران در «ساعت صفر» حمله به ایران و تداوم ارتباطات در جنگ احتمالی آینده علیه ج.ا.ا
- ❖ پیوند نمایش استارلینک توسط نتانیا هو با عملیات پیچ‌رها در لبنان و طرح گمانه زنی درباره احتمال دستکاری تجهیزات استارلینک ارسال شده به ایران و بهره‌گیری از آنها در عملیات پنهان داخل ایران
- ❖ بازنمایی پیشنهاد تحویل استارلینک به عضو هیئت ایرانی توسط سفیر اسرائیل در سازمان به هیئت ایرانی به عنوان نماد انفعال و تحقیر ج.ا.ا در صحن سازمان ملل
- ❖ متهم سازی پزشک‌یان به دروغ‌گویی و تحریف واقعیت در مصاحبه با فاکس نیوز درباره کشته شدگان دی ماه و نقش آمریکا و موساد در آن وقایع
- ❖ تشکیک در اظهارات پزشک‌یان در مصاحبه با فاکس نیوز درباره دیدار با رهبر انقلاب و فضا سازی پیرامون صحت این ملاقات و وضعیت رهبری
- ❖ زیر سؤال بردن اظهارات پزشک‌یان در مصاحبه با فاکس نیوز درباره ماهیت صلح آمیز برنامه هسته‌ای و آمادگی ج.ا.ا برای کاهش غنی سازی و پذیرش بازرسی‌ها با القای تناقض آن با عملکرد ج.ا.ا در این زمینه

- ❖ بازنمایی اظهارات پزشک‌های در مصاحبه با فاکس نیوز درباره صلح طلبی ج.ا.ا و آغازگر نبودن جنگ به عنوان «تحریف» سیاست‌های منطقه‌ای و اقدامات نظامی ایران
- ❖ برجسته‌سازی ابهام در پاسخ‌های پزشک‌های در مصاحبه با فاکس نیوز درباره اختیار دولت و میزان هماهنگی سپاه و نیروهای مسلح با توافقات و تصمیمات سیاسی در چارچوب القای بی‌اختیاری او و تکرار کانون‌های قدرت در ایران
- ❖ برجسته‌سازی محدودیت‌های پروازی علیه ایران با بازنمایی «انزوای هوایی» به عنوان حلقه تکمیل‌کننده محاصره اقتصادی
- ❖ پیوند محدودیت‌های پروازی صنعت هواپیمایی ایران با دشوار شدن سفرهای خارجی، ازدحام مسیرهای زمینی و افزایش هزینه جابه‌جایی مسافران و تجارت
- ❖ دوگانه‌سازی «مادران بی‌حجاب» دختران مقنعه‌پوش «در آغاز سال تحصیلی با برجسته‌سازی شکاف میان پوشش نسل مادران و ضوابط پوشش در مدارس

رصد و تحلیل

حمایت جریان جنگ طلب در شبکه ضدانقلاب از اظهارات ضدایرانی نتانیا هو در سازمان ملل با ساخت دوگانه «نتانیا هو، صدای مردم ایران- پزشک‌های، نماینده حاکمیت»

حضور و سخنرانی بنیامین نتانیا هو در مجمع عمومی سازمان ملل در شرایطی صورت گرفت که بخش قابل توجهی از اظهارات او به مسئله ایران اختصاص از جمله موضوع آشوب‌های دی ماه و وضعیت قربانیان و مخالفان نظام، وضعیت کلی و عمومی مردم در ایران و محدودیت‌های موجود درباره اینترنت داشت.

در این میان طیف طرفدار جنگ طلب در شبکه ضدانقلاب (خاصه شبکه ایران اینترنت‌شنال) که اغلب از نتانیا هو و ترامپ درخواست حمله نظامی به ایران و سرنگونی ج.ا.ا دارند با تمسک به اظهارات ضدایرانی نخست وزیر اسرائیل و حمایت و استقبال از آن، سعی در ساخت یک دوگانه میان نتانیا هو و مسعود پزشک‌های داشتند؛ به گونه‌ای که نتانیا هو به عنوان «صدای مردم ایران» و مدافع مطالبات معترضان و پزشک‌های به عنوان «نماینده حاکمیت» و بی‌توجه به مسائل داخلی بازنمایی شده و از این تقابل برای القای شکاف میان مردم و ج.ا.ا استفاده شد. در همین زمینه شبکه ایران اینترنت‌شنال مجموعه‌ای خرد روایت‌های [ادعایی] مخاطبان خود را با تیتراژ «نتانیا هو صدای مردم ایران بود، پزشک‌های نماینده ما نبود» بازتاب داده است.

در ادامه اهم محورهای رسانه‌ای و عملیات روانی طیف حامی حمله نظامی به ایران در شبکه ضدانقلاب در این رابطه می‌آید:

۱. بازنمایی نتانیا هو به عنوان «صدای مردم ایران» و «نماینده واقعی ایرانیان» در سازمان ملل در تقابل با پزشک‌یان به عنوان «نماینده حاکمیت» و نه مردم

۲. برجسته‌سازی سخنان نتانیا هو درباره کشته‌شدگان وقایع دی ماه در مقابل تمرکز پزشک‌یان بر قربانیان غزه و فلسطین با دوگانه‌سازی «نتانیا هو از ایرانیان گفت، پزشک‌یان از فلسطینیان»
۳. صورت‌بندی سخنان نتانیا هو درباره آزادی، محدودیت اینترنت و نمایش استارلینک به عنوان مصادیق توجه وی به مطالبات معترضان و بی‌توجهی ادعایی مقامات ج.ا.ا به این مطالبات
۴. برجسته‌سازی هجمه نتانیا هو به رسانه‌ها، دولت‌های غربی و نهادهای بین‌المللی درباره وقایع دی ماه سال گذشته در ایران و تصویرسازی از وی به عنوان رساننده «صدای معترضان» به جامعه جهانی

۵. مقایسه نحوه حضور و سخنرانی نتانیا هو و پزشک‌یان با القای «صلابت و شجاعت» نتانیا هو در برابر «ترس و دست‌پاچی» پزشک‌یان و عراقچی
۶. تبدیل روایت «نتانیا هو صدای مردم ایران» به مطالبه حمایت و حمله خارجی به ایران با بازنمایی نتانیا هو و ترامپ به عنوان «امید مردم ایران»

نمادسازی از نمایش استارلینک توسط نتانیا هو علیه ج.ا.ا در سازمان ملل به عنوان ابزار شکستن سانسور، زمینه‌ساز تداوم ارتباطات در اعتراضات و وقوع جنگ مجدد علیه ایران از سوی جریان ضدانقلاب

نمایش فیزیکی دستگاه استارلینک توسط بنیامین نتانیا هو در تریبون مجمع عمومی سازمان ملل و در ادامه اقدام دنی دانون، نماینده رژیم صهیونیستی در سازمان ملل، برای پیشنهاد تحویل این دستگاه به یکی از اعضای هیئت ایرانی، بازتاب قابل توجهی در فضای رسانه‌ای و مجازی داشته است. در این میان کاربران حامی حمله خارجی و طرفداران اسرائیل در شبکه ضدانقلاب و معاند با اعتباربخشی به اقدامات هیئت اسرائیلی تلاش دارند این موضوع را در یک چارچوب کلی به نشانه‌ای از حمایت خارجی برای شکستن کنترل اطلاعاتی ج.ا.ا، تضمین تداوم ارتباطات در اعتراضات و جنگ احتمالی آینده و حتی مقدمه‌ای برای اجرای عملیات پنهان با بهره‌گیری از تجهیزات ارتباطی در داخل ایران (مانند پیجرها) صورت‌بندی کنند.

۱. نمادسازی از استارلینک به عنوان ابزار شکستن انحصار روایت:

بخش قابل توجهی از کاربران ضدانقلاب نمایش استارلینک در سازمان ملل توسط نتانیا هو را به [ادعای] سیاست‌های محدودسازی اینترنت در ج.ا.ا پیوند داده‌اند؛ به گونه‌ای که فیلترینگ و قطع ارتباطات به ادعای «ترس حاکمیت از گردش آزاد اطلاعات» مرتبط و استارلینک به عنوان

ابزاری برای عبور از محدودیت‌ها، انتقال تصاویر و اخبار اعتراضات و از بین بردن «انحصار روایت» معرفی شده است.

۲. تاریخی سازی نقش استارلینک در اعتراضات:

شاهین مدرس در یک ارزیابی تحلیلی استارلینک را با نوارهای کاست مبارزان انقلابی با حکومت پهلوی در سال ۱۳۵۷ مقایسه و استارلینک را «کاست نسل جدید» معرفی کرده و بر ضرورت دست به دست شدن آن تأکید دارد. این قیاس در صدد القای این گزاره است که همان گونه که ابزارهای ارتباطی در تحولات سیاسی گذشته برای انتقال پیام کاربرد داشتند، استارلینک نیز می‌تواند در اعتراضات احتمالی آینده، ابزار انتقال اطلاعات، استمرار ارتباط معترضان و دورزدن محدودیت‌های ارتباطی ج.ا.ا باشد.

۳. تصویرسازی از استارلینک به عنوان زیرساخت ارتباطی «ساعت صفر» در زمان وقوع جنگ:

برخی کاربران ضدانقلاب، نمایش استارلینک را نشانه‌ای از برنامه اسرائیل برای تأمین اینترنت در داخل ایران در زمان حمله احتمالی به ایران تفسیر و ادعاهایی مبنی بر اینکه در «ساعت صفر» مردم ایران به اینترنت جهانی دسترسی خواهند داشت، مطرح کرده‌اند. این کاربران ادعا می‌کنند نمایش استارلینک در سازمان ملل نشانه‌ای از آمادگی برای حفظ ارتباطات و جلوگیری از کنترل جریان اطلاعات توسط ج.ا.ا در صورت وقوع جنگ مجدد علیه ج.ا.ا است.

۴. پیوند استارلینک با تجربه پیجرها و گمانه زنی درباره عملیات پنهان:

برخی حساب‌های معاند نمایش استارلینک و اشاره نتانیاها به عملیات پیجرها در سازمان ملل را در کنار یکدیگر قرار داده و از این هم‌زمانی برای طرح گمانه زنی درباره احتمال اجرای عملیات مشابه با تجهیزات استارلینک در ایران استفاده کرده‌اند. یک کاربر ضدانقلاب حتی احتمال دستکاری دستگاه‌های استارلینک که پیش‌تر وارد ایران شده‌اند را مطرح کرده است.

۵. بازنمایی پیشنهاد استارلینک به هیئت ایرانی به عنوان تحقیر ج.ا.ا:

اقدام سفیر اسرائیل در سازمان ملل برای پیشنهاد دستگاه استارلینک به یکی از اعضای هیئت ایرانی و خودداری وی از دریافت آن، توسط صفحات معاند و ضدانقلاب با ادبیات تمسخرآمیز و تحقیرکننده به عنوان نمادی از قرار گرفتن ج.ا.ا در موضع انفعال در برابر مسئله اینترنت آزاد و تحقیر ج.ا.ا در سازمان ملل بازتاب یافته است.

۶. بین‌المللی سازی مسئله اینترنت ایران:

همچنین باید گفت برخی کاربران معاند مدعی‌اند محدودیت اینترنت و اعتراضات ایران در پوشش رسانه‌ای و واکنش نهادهای بین‌المللی بابت توجهی مواجه بوده و اقدام نتانیاها این مسئله

را به تربیون سازمان ملل منتقل کرده است. این روایت هم‌زمان در پی برجسته‌سازی مسئله اینترنت ایران در سطح بین‌المللی و بازنمایی اسرائیل به عنوان حامی دسترسی آزاد ایرانیان به اطلاعات است.

برجسته‌سازی محدودیت‌های پروازی علیه ایران در رسانه‌های ضدانقلاب با بازنمایی «انزوای هوایی» به عنوان حلقه تکمیل‌کننده محاصره اقتصادی

از ابتدای مهرماه و هم‌زمان با اجرایی شدن محدودیت‌های آمریکا علیه صنعت هوایی ایران، رسانه‌های ضدانقلاب خط خبری گسترده‌ای را با محوریت «محاصره و انزوای هوایی ج.ا.ا» دنبال می‌کنند. در سه روز نخست مهرماه توقف یا محدودیت پروازهای شرکت‌های ایرانی در عراق، امارات، عمان، گرجستان، جمهوری آذربایجان، ترکمنستان، قطر و بخشی از مسیرهای ترکیه، خوراک اصلی این فضا سازی را فراهم کرد؛ به ویژه بسته شدن مسیرهای بغداد، نجف، اربیل و سلیمانیه و محدودیت عبور از آسمان ترکمنستان. برآیند پوشش رسانه‌ای جریان ضدانقلاب نشان دهنده تلاش برای تصویرسازی از کاهش دسترسی خارجی و تشدید انزوای اقتصادی ج.ا.ا است.

❖ ایران اینترنت‌شال با انتشار اخبار اختصاصی از اعمال محدودیت‌های پروازی برای شرکت‌های هواپیمایی ایران به اقدامات خصمانه دولت آمریکا دامن می‌زند.

❖ صدای آمریکا تعبیری نظیر «کارزار تحریم حمل و نقل هوایی» و پیوستن کشورهای منطقه به محدودیت‌های پروازی برای پوشش رسانه‌ای این موضوع انتخاب کرده و با برجسته‌سازی ادعای توقف «۸۰ تا ۹۰ درصد» پروازهای خارجی به دنبال القای گستردگی فشار بر ج.ا.ا است.

❖ بی‌بی‌سی فارسی نیز با تیتراژ پروازهای ایران یکی یکی لغو و فرودگاه‌ها به روی هواپیماهایش بسته می‌شوند»، بر روند زنجیره‌ای محدودیت‌های پروازی تمرکز کرده است.

❖ ایندپندنت فارسی این خط را یک گام جلوتر برده و با عناوینی مانند «ایران در آستانه انزوای هوایی کامل»، «مسیرهای پروازی ایران یکی یکی بسته می‌شوند» و «دریا و آسمان بسته، جاده‌ها قفل»، محدودیت هوایی را به فشار بر مسیر تجارت دریایی و زمینی پیوند زده است.

❖ دویچه وله فارسی نیز با برجسته‌سازی «توقف همه پروازهای ایران به عراق» و «بسته شدن آسمان ترکمنستان»، بر دامنه جغرافیایی محدودیت‌ها متمرکز شده است.

خط مکمل این فضا سازی رسانه‌ای انتقال پیامد محدودیت‌ها از سطح صنعت هوانوردی به زندگی روزمره و اقتصاد است؛ ایندپندنت فارسی بسته شدن دبی را به دشوار شدن اتصال مسافران ایرانی به شبکه جهانی هوایی، ازدحام در مرزهای زمینی و افزایش فشار بر تجارت مرتبط کرده است؛ ایران اینترنت‌شال نیز دشوارتر و پرهزینه تر شدن سفر دانشجویان، تاجران خرد، بیماران و خانواده‌ها را برجسته می‌سازد.

تداوم هجمه شبکه اپوزسیون علیه پزشک‌یان در سفر به نیویورک در پی انتشار مصاحبه او با فاکس نیوز با متهم سازی وی به دروغ‌گویی، تحریف واقعیت و انکار کشتار معترضان

مسعود پزشک‌یان پس از سخنرانی خود در سازمان ملل، روز پنجشنبه مصاحبه‌ای با شبکه فاکس نیوز درباره تحولات داخلی و خارجی ایران داشت. اظهارات رئیس جمهور در این مصاحبه به ویژه در قبال آشوب‌های دی ماه، برنامه هسته‌ای، دیدار با رهبر انقلاب و غیره با هجمه رسانه‌ها و تحلیل‌گران سیاسی و رسانه‌ای ضدانقلاب همراه بود و آن‌ها پزشک‌یان را متهم به «دروغ‌گویی و تحریف واقعیت» در این زمینه کردند. پیش از این نیز جریان معاند سخنرانی پزشک‌یان در مجمع عمومی سازمان ملل را مورد هجمه و فضا سازی خود قرار داده بودند.

❖ صدای آمریکا بیش از ۷۰ درصد اظهارات پزشک‌یان در فاکس نیوز را «غیر صحیح و گمراه کننده» خواند. روایت او از کشته شدگان دی ماه، نقش آمریکا و موساد، دیدار با رهبر انقلاب و برنامه هسته‌ای را زیر سؤال برد و ادعاهای مربوط به جنگ، تنگه هرمز، توافق اسلام‌آباد و استقلال حوثی‌ها از ج.ا.ا. را نیز رد کرد.

❖ عبدالله مهتدی، دبیرکل گروهک کومله سخنان پزشک‌یان را ترکیبی از «صلح طلبی دروغین»، «مظلوم‌نمایی» و دفاع از برنامه هسته‌ای توصیف کرد. او برنامه هسته‌ای ج.ا.ا. را فاقد توجیه اقتصادی و عامل تحریم و جنگ دانست و روایت پزشک‌یان از حوادث دی ماه را نیز سفید شویی عملکرد نیروهای مسلح و تحریف وقایع معرفی کرد.

❖ مسیح علی‌نژاد، چهره ضدانقلاب ساکن آمریکا ادعای پزشک‌یان مبنی بر کشته شدن افراد مسلح در اعتراضات را «دروغ محض» خواند مدعی کشته شدن نوجوانان، زنان، امداد رسانیان و افراد غیر مسلح شد و پرونده صالحه اکبری و احمد خدایی را به عنوان مصداق مطرح کرد. هدف روایت او، قرار دادن اظهارات پزشک‌یان در برابر روایت منتسب به قربانیان و خانواده‌ها بود.

❖ سیاوش اردلان، خبرنگار بی‌بی‌سی فارسی پرسش‌های مجری فاکس نیوز درباره دستور حمله به نفتکش‌ها، نقش رهبر انقلاب، نسبت دولت و سپاه و هماهنگی نیروهای مسلح با دولت را بازتاب داد و مدعی شد پزشک‌یان در برابر این پرسش‌ها یا طفره رفت یا پاسخ نامرتبب داد و مسئله مرجع واقعی تصمیم‌گیری در ج.ا.ا. را بی‌پاسخ گذاشت.

❖ علی افشاری، از فعالان طیف جمهوری خواه در شبکه اپوزسیون ادعای وجود حق اعتراض در ایران و روایت پزشک‌یان درباره «تروریست‌های» مسلح در دی ماه را رد کرد و پرسید چرا سند، فیلم یا فرد بازداشت شده‌ای برای اثبات کشتار معترضان توسط این افراد معرفی نشده و در نهایت پزشک‌یان را به مشارکت در پنهان کردن مسئولیت ج.ا.ا. در حوادث دی ماه متهم کرد.

❖ محمد جواد اکبرین، کارمند ایران اینترنشنال نحوه پاسخ پزشک‌یان به پرسش‌های مربوط به برنامه

هسته‌ای، کشته‌شدگان دی ماه و وضعیت رهبر انقلاب را نشانه «تحریف و تکذیب حقیقت» دانست. او مدعی شد پاسخ‌های وی به جای رفع ابهامات، پرسش‌های بیشتری درباره روایت مقامات ج.ا.ا ایجاد کرده است.

❖ کامبیز توانا، دیگر کارمند ایران اینترنشنال اعلام آمادگی پزشک‌های عراقچی برای بازرسی تأسیسات و حل مسئله اورانیوم ۶۰ درصدی را تلاشی برای نمایش آمادگی ج.ا.ا جهت توافق دانست و در مقابل پاسخ پزشک‌های درباره تضمین پایبندی سپاه و نیروهای نظامی به توافق را کافی خواند و مدعی وجود فاصله میان دولت و تصمیم‌گیرندگان اصلی شد.

❖ آلان توفیقی، چهره ضد انقلاب در گروه‌های گُرد ادعای پزشک‌های مبنی بر جنگ طلب نبودن ج.ا.ا را رد کرد. شعارهای ضد آمریکایی، تقابل با غرب، سیاست‌های منطقه‌ای و آنچه مداخله در کشورهای همسایه می‌خواند، مصادیق استدلال او بودند. وی همچنین حوادث دی ماه را امتداد همین «جنگ» در داخل کشور معرفی کرد.

❖ رضا نجات بهرامی، فعال معاند پاسخ پزشک‌های درباره کشته‌شدگان دی ماه و روایت او مبنی بر مسلح شدن افراد توسط آمریکا را رد کرد و آن را توجیه قتل شهروندان دانست و این موضع را مانعی برای کاهش شکاف میان مردم و حاکمیت معرفی کرد.

❖ هادی مهرانی، فعال معاند هم مجموعه اظهارات پزشک‌های درباره دیدار با رهبر انقلاب، اورانیوم و حق اعتراض را «دروغ» نامید.

دوگانه‌سازی «مادران بی حجاب، دختران مقنعه پوش» توسط رسانه‌های ضد انقلاب در آغاز سال تحصیلی با برجسته‌سازی شکاف میان تغییرات اجتماعی و ضوابط پوشش در مدارس

همزمان با آغاز سال تحصیلی در روزهای اخیر انتشار تصاویری از مادران بدون حجاب در کنار دختران دانش‌آموز مقنعه پوش مقابل مدارس، به سوژه مشترک طیفی از رسانه‌ها و جریان‌های ضد انقلاب تبدیل شده و آن‌ها به دنبال **دوگانه‌سازی میان «مادر بی حجاب» به عنوان نماد تغییر اجتماعی و مقاومت در برابر حجاب و «دختران مقنعه پوش» به عنوان نماد تداوم الزام پوشش در مدرسه** هستند و سعی دارند این وضعیت را به نمادی از شکاف میان جامعه و مقررات رسمی تبدیل کنند.

❖ ایران اینترنشنال با طرح دوگانه «مادر بدون روسری - دختر مقنعه پوش» و مقایسه سال‌های ۱۳۵۹ و ۱۴۰۵ مدعی شده که در ابتدای انقلاب، الزام پوشش از مدارس و ادارات به فضای عمومی گسترش یافت، اما اکنون مسیر اجتماعی معکوسی شکل گرفته و بخشی از زنان بیرون از مدرسه برخلاف مقررات رسمی رفتار می‌کنند، در حالی که ماده ۸۵ آیین‌نامه اجرایی مدارس همچنان مقنعه را جزو پوشش دانش‌آموزان دختر قرار داده است. این رسانه همچنین اعتراضات ۱۴۰۱ و تصاویر

دانش‌آموزان بدون مقنعه را شاهی برای امتداد تغییرات اجتماعی به مدارس معرفی می‌کند.

❖ حزب کمونیست کارگری نیز دوگانه دیگر «شجاعت مادران. اجبار دختران» را مطرح کرده و مدرسه را محل تحمیل پوشش معرفی کرده و با پیوند این تصاویر به جنبش [ادعایی] «زن، زندگی، آزادی»، بر انتقال اعتراض از نسلی به نسل دیگر و مطالبه ممنوعیت حجاب کودکان تأکید کرده است.

❖ آموزشکده توانا نیز همین تصاویر را نشانه «شکست حجاب اجباری» معرفی کرده و تفاوت پوشش مادر و دختر را نماد فاصله «خواست جامعه و دستور حکومت» دانسته است.

❖ در امتداد همین خطر رسانه‌ای کانال تحلیل زمانه تصاویر مذکور را نشانه بی‌نتیجه بودن سخت‌گیری در حوزه حجاب و کاهش اولویت این موضوع برای دستگاه‌های رسمی بازنمایی کرده است.

❖ کانال‌های سلطنت طلب اما پافرا تر گذشته و ضمن تصویرسازی از مادر به عنوان نماد «مقاومت ۴۷ ساله»، مخاطبان را به امتناع از فرستادن کودکان به مدارس یا برداشتن مقنعه در محیط آموزشی فراخوانده‌اند.

بررسی و ارزیابی روندهای اقتصادی و معیشتی

خلاصه مدیریتی - مهم‌ترین محورهای رسانه‌ای

- ❖ برجسته‌سازی تأخیرهای چندروزه تا دو هفته‌ای در تسویه مطالبات میلی‌گلد با تمرکز بر فاصله وعده پرداخت و تجربه کاربران
- ❖ انتقاد کاربران از اشغال بودن تلفن پشتیبانی و تکرار پاسخ‌های غیرمشخص در شرایط بلا تکلیفی درباره زمان دریافت وجوه خود
- ❖ طرح ادعاهای اثبات نشده درباره خالی‌فروشی و ورشکستگی میلی‌گلد با استناد به تأخیر پرداخت‌ها و ابهام درباره پشتوانه طلای کاربران
- ❖ مقایسه میلی‌گلد با کوروش کمپانی در واکنش‌های مجازی همراه با دعوت به خروج سرمایه از تمامی سکوهای خصوصی طلا
- ❖ بازتاب توضیحات میلی‌گلد درباره تداوم تسویه‌ها و تحویل طلا به بانک کارگشایی در کنار اعلام وصول وجه برخی کاربران
- ❖ بازنمایی مشکلات میلی‌گلد در حساب‌های سلطنت طلب به عنوان «سرقت حکومتی» همراه با پیوند زدن شکایت‌های مالی کاربران به روایت فساد ساختاری
- ❖ برجسته‌سازی بازگشت پرواز تهران. دوشنبه در گزارش انتخاب به دلیل صادر نشدن مجوز عبور ترکمنستان با تأکید بر محدودیت مسیرهای دسترسی
- ❖ بازتاب لغو پروازهای شرکت‌های ایرانی به امارات در ایسنا با تمرکز بر اختلال ارتباط هوایی با مرکز

تجاری منطقه

- ❖ طرح موضوع لغو پروازهای ایران در فرودگاه نجف همراه با ابهام ناشی از باقی ماندن برخی پروازها در برنامه تهران
- ❖ بازتاب تعلیق پروازهای اربیل و سلیمانیه به ایران در رویترز هم‌زمان با پیگیری بغداد برای بررسی تحریم‌ها با آمریکا
- ❖ بازنمایی وابستگی استمرار خدمات هوانوردی به معافیت‌های موردی در تحلیل متن به عنوان عامل افزایش هزینه مبادله و کاهش انتخاب‌های ایران
- ❖ تأکید بر اعلام برقراری پرواز مستقیم ایران و مالزی در متن برای تفکیک محدود شدن شبکه ارتباطی از توقف کامل پروازها
- ❖ برجسته‌سازی رشد ۴۶٫۱۸ درصدی دلار آزاد در تابستان در گزارش اقتصادنیوز با تمرکز بر تداوم افزایش قیمت ارز
- ❖ بازتاب قیمت ۲۳ میلیون و ۹۰۷ هزار تومانی طلای ۱۸ عیار در اقتصادنیوز در چارچوب تثبیت دارایی‌ها در سطوح بالا
- ❖ برجسته‌سازی افت ۱٫۵۸ درصدی شاخص کل بورس در چهارم مهر در اقتصادنیوز پس از بهبود کوتاه مدت آخرین روز معاملاتی هفته
- ❖ بازنمایی هم‌زمانی انتظار رشد بورس و احتمال افت مقطعی در نظرسنجی دنیای اقتصاد با تأکید بر شکنندگی چشم‌انداز بازار
- ❖ وزن دهی پاسخ‌دهندگان نظرسنجی دنیای اقتصاد به تورم و افزایش نرخ ارز به عنوان محرک صعود در کنار نگرانی از ریسک سیاسی
- ❖ برجسته‌سازی تفاوت افزایش قیمت جهانی نفت با امکان صادرات و وصول درآمد ایران در روایت کارشناسان داخلی حوزه انرژی
- ❖ بازتاب افزایش برنت نقدی به ۱۲۵ دلار در اقتصادآنلاین و بورس ۲۴ با تأکید بر فشار وارد شده بر عرضه فیزیکی
- ❖ طرح ادعای صادق الحسینی درباره سهم «تقریباً صفر» ایران از خروج نفت هرمز در چارچوب نگرانی از جایگزینی رقبا
- ❖ بازتاب ادعای منچ‌اوسینت در خط انرژی درباره ارتباط بیشتر نفتکش‌های عبوری باب‌المندب با روسیه در زمینه دسترسی نامتوازن به آبراه
- ❖ برجسته‌سازی اظهارات وزیر خارجه عراق درباره ادامه صادرات نفت با همکاری آمریکا در چارچوب نقش ترتیبات سیاسی در دسترسی بازار

- ❖ طرح موضوع احتمال کاهش پایداری سهم بازار ایران در تحلیل متن در صورت بازیابی صادرات رقیب و استمرار محدودیت های ایران
- ❖ بازتاب هشدار فرشاد مؤمنی در جهان صنعت درباره افزایش هزینه آموزش، درمان و حمل و نقل خانوار در نتیجه سیاست های تورمزا
- ❖ انتقاد فرشاد مؤمنی از محدود شدن حمایت های معیشتی به چند قلم خوراکی در برابر افزایش هم زمان مجموعه هزینه های ضروری خانوار
- ❖ برجسته سازی ثبت تورم ماهانه ۹،۵۷ درصدی یکی از سنجه های هسته در اکوایران به عنوان نشانه گسترش فشار تورمی فراتر از چند کالا
- ❖ بازتاب ادعای مطالعات اقتصادی بامداد درباره افزایش ۴۸۶ درصدی قیمت قهوه از ابتدای ۱۴۰۳ و پیشی گرفتن آن از رشد دلار
- ❖ طرح موضوع تعویق درمان و کاهش مخارج آموزشی در تحلیل متن به عنوان پیامد احتمالی نامتناسب بودن حمایت ها با افزایش هزینه ها
- ❖ بازنمایی تداوم تورم در هر سه سناریوی دنیای اقتصاد با تأکید بر رفع نشدن فوری مشکلات تولید حتی با کاهش تنش
- ❖ برجسته سازی برآورد سناریویی تورم نقطه به نقطه حدود ۹۹ درصدی اسفند در صورت تشدید تنش ها در گزارش دنیای اقتصاد، بدون قطعیت تحقق
- ❖ بازتاب برآورد مشروط تورم حدود ۸۰ درصدی اسفند در سناریوی ثبات تنش ها در دنیای اقتصاد همراه با استمرار نااطمینانی سرمایه گذاری
- ❖ بازتاب برآورد مشروط تورم حدود ۶۲ درصدی اسفند در سناریوی کاهش تنش ها در دنیای اقتصاد همراه با باقی ماندن مشکلات داخلی
- ❖ برجسته سازی هم زمانی ناترازی انرژی، دشواری تأمین مواد اولیه، تنگنای نقدینگی و اختلال تجارت در دنیای اقتصاد در چشم انداز صنایع
- ❖ وزن دهی دنیای اقتصاد به کسری بودجه، رشد نقدینگی و اعتماد به سیاستگذار در توضیح عوامل تعیین کننده چشم انداز بلندمدت اقتصاد
- ❖ بازتاب تأکید محمد مهدی بهکیش بر پذیرش بخشی از هزینه اصلاحات توسط دولت و تعدیل مواضع سیاسی برای افزایش درآمد مردم
- ❖ طرح مطالبه دیپلماسی عملی در یادداشت علیرضا کفایی با تأکید بر تحمیل هزینه های جنگ، تحریم و انزوا بر مردم
- ❖ انتقاد حسین راغفر در بازاریوز از آزاد سازی قیمت ها و افزایش هزینه های عمومی در شرایط

- جنگی با هشدار درباره نارضایتی اجتماعی
- ❖ بازتاب پیشنهاد حسین راغفر درباره سرمایه گذاری در زیرساخت انرژی، تولید داخلی و حمل و نقل ریلی با هدف تقویت ظرفیت اقتصادی
- ❖ برجسته سازی تأکید مسعود نیلی در اکوایران بر ارسال «علامت معتبر» به جامعه برای تغییر انتظارات و فراهم شدن فرصت اصلاحات
- ❖ بازنمایی تمایز ادامه فعالیت اقتصادی با دستیابی به رشد پایدار در اظهارات احمد صالحی با تمرکز بر محدودیت صادرات نفت
- ❖ بازتاب هشدار رجبی مشهدی در خط انرژی درباره احتمال خاموشی زمستانی در پی آسیب جنگی به تأسیسات گازی و کاهش تحویل سوخت
- ❖ برجسته سازی کاهش روزانه ۱۳۰ میلیون مترمکعب گاز قابل تحویل به شبکه و نیروگاه هادر اظهارات رجبی مشهدی درباره چشم انداز زمستان
- ❖ طرح موضوع ناکافی بودن ذخیره بیش از سه میلیارد لیتر گازوئیل نیروگاهی برای جبران کامل کمبود گاز در بازتاب خط انرژی
- ❖ بازنمایی هم زمانی محدودیت انرژی، دشواری تأمین مواد اولیه، کمبود تسهیلات و افزایش هزینه لجستیک در گزارش دنیای اقتصاد درباره صنعت
- ❖ برجسته سازی رکود تقاضا و کاهش پیش بینی پذیری در روایت فعالان صنعتی با تمرکز بر تشدید دشواری های تولید در نیمه دوم سال
- ❖ تأکید دنیای اقتصاد بر ضرورت دسترسی هم زمان به انرژی، منابع مالی و حمل و نقل برای حل پایدار مشکلات فعالیت صنعتی
- ❖ بازتاب تجمع متقاضیان پروژه ۶۲۴ واحدی لاکان رشت در اعتراض مدنی بازار و دژتی وی با محور تأخیر تحویل
- ❖ برجسته سازی درخواست ۶۰۰ میلیون تومان آورده جدید در روایت تجمع متقاضیان لاکان با تمرکز بر فشار مالی طرح حمایتی
- ❖ بازتاب متوسط قیمت پیشنهادی ۲۲۲ میلیون تومانی هر مترمربع آپارتمان تهران در رصدخانه بازار مسکن در توضیح دشواری خرید
- ❖ تأکید گزارش رصدخانه بازار مسکن بر فاصله حدود ۱۰ درصدی قیمت پیشنهادی و قطعی معامله برای تمایز آگهی از معامله
- ❖ بازنمایی رفتاری متقاضیان میان ناتوانی پرداخت آورده جدید و تأمین مسکن جایگزین در ارزیابی کارشناسان درباره تداوم فشار خانه دارشدن

- ❖ بازتاب گزارش رسانه‌های منطقه‌ای درباره انتقال حدود ۲۳۴ هزار بشکه بنزین آمریکا از مسیر بانیا س به عراق در شرایط ناامنی هرمز
- ❖ برجسته‌سازی گزارش ورود دو محموله دیگر به بانیا س در چارچوب تلاش عراق برای استفاده از مسیرهای جایگزین واردات سوخت
- ❖ بازنمایی تغییر مسیر تأمین بنزین عراق از واردات عمدتاً اماراتی و هندی به مسیر آمریکا، سوریه و عراق در گزارش منطقه‌ای
- ❖ بازتاب اظهارات وزیر خارجه عراق درباره حفظ صادرات نفت هرمز با همکاری آمریکا هم‌زمان با متنوع‌سازی مسیر واردات سوخت
- ❖ تأکید بر ناکافی بودن ورود یک محموله برای نتیجه‌گیری درباره حذف ایران از بازار سوخت عراق در ارزیابی دامنه دلالت خبر
- ❖ طرح موضوع احتمال ماندگاری مسیرهای تجاری جایگزین در تحلیل متن مشروط به تداوم حمل‌ها، توسعه ظرفیت بندری و قراردادهای بلندمدت

رصد و تحلیل

افزایش نگرانی مشتریان پلتفرم «میلی گلد» بواسطه تأخیر در تسویه‌های ریالی و گسترش نگرانی کاربران درباره امنیت دارایی‌هایشان

انتشار شکایت‌های کاربران **میلی گلد** درباره تأخیر در برداشت ریالی و پاسخ‌گویی نامناسب پشتیبانی، به شکل‌گیری موجی از نگرانی درباره این **سکوی معاملات آنلاین طلا** انجامیده است. رصد محتوای فضای مجازی پیرامون این موضوع نشان می‌دهد، مطالبه دریافت وجه با **ادعاهای اثبات نشده درباره خالی‌فروشی، ورشکستگی و کلاهبرداری** درآمیخته و ابهام درباره نگهداری ذخایر طلا نیز به آن افزوده شده است. در مقابل، میلی گلد بر تداوم تسویه‌ها تأکید کرده و اسنادی را درباره تحویل طلا به بانک کارگشایی منتشر کرده است.

از تأخیر در پرداخت تا فرسایش اعتماد

❖ سایت ایران بروکر در گزارشی به قلم اعظم زمانیان، توضیح میلی گلد مبنی بر امکان طول کشیدن تسویه تا ۷۲ ساعت کاری را منعکس کرده، اما نوشته است مستندات برخی کاربران، انتظار طولانی‌تر از این بازه را نشان می‌دهد. رسانه افق ملت نیز از درخواست‌های معوق، از جمله تأخیر بیش از چهار روز در پرداخت وجه کاربران و انتظار یک هفته‌ای برخی متقاضیان خبر داده است. در فضای مجازی، کاربران از تأخیر نزدیک به چهارده روز، اشغال بودن تلفن پشتیبانی و پاسخ‌های تکراری گلایه کرده‌اند. یکی از آنان نوشته است: «هر روز می‌گن در حال پیگیری، اما کاری انجام

نمی دهند». مکاتبه دیگری نیز نشان می دهد کاربر، پس از دریافت پیام موفقیت پیگیری، همچنان از واریز نشدن وجه شکایت دارد.

پاسخ پلتفرم و ابهام درباره پشتوانه طلا

همزمان میلی گلد به ایران بروکر اعلام کرده اختلال عمومی در برداشت وجود ندارد و زمان واریز می تواند متأثر از فرایندهای بانکی باشد. همچنین در پاسخ به پرسش کاربران درباره بسته شدن صفحه اینستاگرام این پلتفرم، محدودیت اعمال شده از سوی متارام طرح کرده است. در موضوع ذخایر طلا نیز، رجانیز توضیحات امیرحسین صدقی، مدیر ارتباطات میلی، درباره تحویل طلای کاربران به خزانه بانک کارگشایی را بازتاب داده است.

تعمیم نگرانی و سیاسی شدن اعتراض ها

در شبکه ایکس، بخشی از واکنش ها از پیگیری مطالبات به دعوت برای خروج فوری از تمامی سکوهای خصوصی طلا تغییر یافته است. مقایسه میلی گلد با کوروش کمپانی و باز نشر خبر ورشکستگی سکویی دیگر، به تقویت این نگرانی کمک کرده است، بدون آنکه ارتباط آن پرونده با میلی گلد اثبات شده باشد. برخی حساب های سلطنت طلب نیز موضوع را به ادعای «سرقت حکومتی» پیوند زده اند. در مقابل، برخی کاربران نیز پس از انتشار شکایت خود، اعلام کرده است: «مبلغ به صورت کامل به حسابم واریز شد».

پرتکرارترین محورهای کاربران فضای مجازی

- ❖ اعتراض به تأخیرهای چند روزه تا دو هفته ای در واریز وجوه و بلا تکلیفی کاربران درباره زمان دسترسی به دارایی های خود
- ❖ انتقاد از پاسخ گونبودن پشتیبانی تلفنی و تکرار وعده «در حال پیگیری» بدون اعلام زمان مشخص برای تسویه مطالبات
- ❖ طرح ادعاهای اثبات نشده درباره خالی فروشی و کلاهبرداری میلی گلد با استناد به تأخیر پرداخت ها و ابهام درباره پشتوانه طلا
- ❖ دعوت به خروج فوری سرمایه از میلی گلد و دیگر سکوهای خصوصی طلا و ترجیح خرید فیزیکی یا بورسی
- ❖ مقایسه وضعیت میلی گلد با پرونده کوروش کمپانی و باز نشر خبر ورشکستگی سکویی دیگر برای هشدار درباره احتمال تکرار زیان
- ❖ انتقاد از تبلیغات گسترده میلی گلد و نقش مروجان آن در جلب اعتماد کاربران با وجود نارضایتی از پرداخت ها

- ❖ درخواست بازنشر شکایت‌ها برای افزایش فشار عمومی بر میلی‌گلد با این تصور که دیده شدن اعتراض، روند پرداخت را تسریع می‌کند
- ❖ تعمیم تجربه نامطلوب دریافت وجه از میلی‌گلد به بی‌اعتمادی نسبت به سایر پلتفرم‌های آنلاین و تردید در کارآمدی نظارت
- ❖ نسبت دادن مشکلات میلی‌گلد به حاکمیت و طرح ادعای استفاده از سکوی‌های فروش طلا برای تصاحب سازمان یافته دارایی‌های مردم
- ❖ اعتباربخشی به جریان سلطنت طلب از طریق بازخوانی هشدارهای پیشین آن درباره میلی‌گلد و معرفی خود به عنوان مدافع سرمایه مردم
- ❖ پیوند زدن شکایت‌های مالی کاربران با روایت فساد ساختاری و بازنمایی تأخیر در تسویه‌ها به عنوان مصداقی از «اختلاس» و «سرقت حکومتی»
- ❖ برجسته‌سازی ادعاهای تأیید نشده درباره شمار بالای زیان دیدگان و نابودی پس اندازهای مردم برای تقویت روایت ناامنی اقتصادی در جمهوری اسلامی

جمع‌بندی و ارزیابی رسانه‌ای

مسئله محوری در این موضوع، فاصله میان وعده تسویه و تجربه گزارش شده کاربران است؛ فاصله‌ای که پاسخ‌های غیرمشخص آن را به بحران اعتماد تبدیل کرده است. مدیران میلی‌گلد باید توجه داشته باشند، انتشار رسیدهای نگهداری طلا، جای توضیح درباره تعهدات معوق و زمان پرداخت را نمی‌گیرد. ناظران و کارشناسان معتقدند؛ تداوم ابهام، احتمال تشدید تقاضای برداشت و سرایت بی‌اعتمادی به سایر سکوها را افزایش می‌دهد؛ با این حال، روند موجود به تنهایی نمی‌تواند تأیید ورشکستگی یا خالی‌فروشی میلی‌گلد باشد.

واکنش رسانه‌ها به گسترش محدودیت‌های هوانوردی ایران از منع عبور هوایی تا توقف خدمات فرودگاهی

محدودیت‌های جدید هوانوردی، اتصال اقتصادی ایران به منطقه را در چند سطح تحت فشار قرار داده‌اند. گزارش‌های ایسنا، انتخاب و اقتصادنیوز نشان می‌دهند مسئله، مجموعه‌ای از منع عبور، لغو پذیرش پرواز و توقف فروش بلیت است؛ اقداماتی که آثار آنها از شرکت‌های هواپیمایی به مسافران، گردشگری و فعالیت تجاری سرایت می‌کند.

روند محدودیت‌ها

- ❖ بازگشت پرواز تهران-دوشنبه: طبق گزارش انتخاب، صادر نشدن مجوز عبور از آسمان ترکمنستان موجب شد هواپیمای یکی از شرکت‌های ایرانی به فرودگاه امام خمینی بازگردد؛ رخدادی که نشان

می دهد حتی برقرار بودن ارتباط با مقصد، برای انجام پرواز کافی نیست.

❶ لغو مسیر امارات: ایسنا از لغو پروازهای ایرلاین های ایرانی به امارات خبر داد. اهمیت این محدودیت، اختلال در یکی از مسیرهای ارتباطی ایران با یک مرکز مهم خدمات، تجارت و اتصال هوایی منطقه است.

❷ توقف پروازهای نجف: فرودگاه نجف اعلام کرد پروازهای ورودی و خروجی ایران از ساعت دو بامداد سوم مهر لغو شده اند. هم زمان، باقی ماندن نام برخی پروازها در برنامه خروجی تهران، ابهام درباره وضعیت سفر کاروان ها را افزایش داد.

❸ تعلیق مسیرهای اقلیم کردستان: رویترز، خبر تعلیق پروازهای اربیل و سلیمانیه به ایران را با زتاب داده است و فؤاد حسین نیز تأیید کرده طرف ایرانی از ممنوعیت پروازها مطلع شده و بغداد برای امکان ارائه خدمات، موضوع تحریم ها را با آمریکا بررسی می کند.

با این حال، رئیس هیئت نمایندگی سفارت مالزی از **برقراری پرواز مستقیم ایران و مالزی** خبر داده است؛ بنابراین، وضعیت را باید محدود شدن شبکه ارتباطی دانست و از تعمیم آن به توقف کامل پروازهای خارجی پرهیز کرد.

جمع بندی و تحلیل

۱. محاصره هوایی، با تبدیل دسترسی به فرودگاه ها و خدمات هوانوردی به امتیازی مشروط، هزینه تحریم را از شرکت های هواپیمایی به کل اقتصاد منتقل می کند. افزایش هزینه تجارت، گردشگری و جابه جایی نیروی انسانی، ظرفیت درآمدزایی ایران را محدود کرده و فشار بر منابع ارزی را می افزاید.

۲. وابستگی استمرار پروازها به معافیت های موردی، به آمریکا امکان می دهد دسترسی اقتصادی ایران به منطقه را به ابزار چانه زنی سیاسی تبدیل کند. در این وضعیت، تصمیم تجاری همسایگان تابع هزینه همکاری با تهران می شود و قدرت انتخاب ایران در مناسبات اقتصادی منطقه ای به تدریج کاهش می یابد.

۳. محدود شدن شبکه پروازی ایران، می تواند سهم شرکت های داخلی از بازار مسافر و بار را به رقبای خارجی منتقل کند. این جابه جایی، علاوه بر خروج ارز، وابستگی به واسطه های حمل و نقل را افزایش می دهد و بازایی سهم بازار را حتی پس از کاهش محدودیت ها پرهزینه تر خواهد کرد.

۴. هم زمانی محاصره هوایی و دریایی، جایگزینی مسیرهای تجارت را کاهش می دهد و هزینه مبادله را بر تولیدکننده و مصرف کننده تحمیل می کند. انتقال فشار به قیمت ها، اشتغال، می تواند ظرفیت حمایت معیشتی را تضعیف کرده و شکاف میان الزامات مقاومت و توان اقتصادی جامعه را گسترش دهد.

بازنمایی شکنندگی بازارهای مالی ایران با جهش ارزش طلا و بازگشت فشار فروش به بورس

بازتاب تحولات بازارهای مالی در اقتصاد نیوز، دنیای اقتصاد و تجارت نیوز، از تداوم نقش تعیین کننده انتظارات سیاسی در جابه جایی سرمایه حکایت دارد. افزایش قیمت ارزش طلا، در کنار بازگشت فشار فروش به بورس، نشان می دهد خبرهای مذاکرات هنوز نتوانسته اند تصویری باثبات از آینده اقتصاد ایجاد کنند. در این میان، حفظ ارزش دارایی در برابر تورم همچنان یکی از محرک های اصلی رفتار سرمایه گذاران است.

ارزش طلا؛ تثبیت در سطوح بالا

اقتصاد نیوز گزارش داده دلار آزاد از ۱۵۹ هزار و ۱۸۰ تومان در ابتدای تابستان به ۲۳۲ هزار و ۶۹۰ تومان در پایان شهریور رسیده و رشد سه ماهه آن ۴۶٫۱۸ درصد بوده است. خبرگزاری دانشجو نیز چهارم مهر، نرخ دلار را در محدوده ۲۳۴ هزار تومان اعلام کرده است. اقتصاد نیوز در گزارش همان روز، قیمت هر گرم طلای ۱۸ عیار را ۲۳ میلیون و ۹۰۷ هزار تومان و سکه امامی را ۲۳۸ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان ثبت کرده است.

بورس؛ عقب نشینی پس از بهبود کوتاه مدت

بر اساس گزارش اقتصاد نیوز، شاخص کل بورس تا پیش از ظهر امروز چهارم مهر با افت ۱۱۴ هزار و ۳۱۲ واحدی، معادل ۱٫۵۸ درصد، به ۷ میلیون و ۱۴۲ هزار و ۷۲۸ واحد رسید. شاخص هم وزن نیز ۰٫۷ درصد کاهش یافت. این افت پس از آن رخ داد که بازار در آخرین روز معاملاتی هفته قبل، با رشد ۱٫۲۵ درصدی شاخص کل و ورود پول حقیقی مواجه شده بود؛ تغییری که شکنندگی بازگشت تقاضا را برجسته می کند.

انتظار صعود بانگرانی از سیاست

همزمان نظرسنجی دنیای اقتصاد از ۸۲ فعال بازار سرمایه نیز نشان می دهد ۸۹ درصد انتظار رشد شاخص کل در نیمه دوم سال را دارند، اما همین نسبت از پاسخ دهندگان، افت مقطعی دست کم پنج درصدی را نیز محتمل می دانند. حدود ۶۰ درصد، تورم و افزایش نرخ ارز را محرک اصلی صعود معرفی کرده اند و ۵۶ درصد، ریسک سیاسی و ژئوپلیتیک را مهم ترین نگرانی دانسته اند.

جمع بندی و تحلیل

این تصویر، از بازاری حکایت دارد که امید به افزایش قیمت دارایی در آن بانگرانی از تضعیف ارزش پول همراه است. هرچند کارشناسان هشدار داده اند، رشد اسمی بورس الزاماً به معنای بهبود ظرفیت تولید و سرمایه گذاری نیست. تداوم نوسان سیاسی می تواند سرمایه را به سمت تصمیم های کوتاه مدت سوق دهد و برنامه ریزی مالی بنگاه ها را دشوارتر کند؛ به ویژه اگر افزایش

هزینه جایگزینی مواد اولیه، سریع تر از درآمد عملیاتی شرکت ها باشد.

برجسته سازی خطر کاهش سهم ایران از بازار نفت هم زمان با تدوین نامنی هرمز و باب المندب

رصد رسانه های و محتوای منتشر شده نشان می دهد، بسیاری از کارشناسان داخلی حوزه انرژی معتقدند؛ نفت گران، لزوماً درآمد بیشتر برای ایران به همراه ندارد. از سوی دیگر گزارش های اقتصادی درباره قیمت نفت و عبور محموله ها از آبراه های منطقه، بر تفاوت میان افزایش ارزش نفت و امکان واقعی صادرات و وصول درآمد تأکید دارند. مسئله راهبردی، احتمال استمرار فعالیت رقبا در شرایط محدود ماندن دسترسی ایران به بازار است.

سه نشانه از وضعیت بازار

❖ فشار بر عرضه فوری: ایسنا در سوم مهر، قیمت برنت را ۱۰۵ دلار و ۷۳ سنت و نفت آمریکا را ۹۳ دلار و ۵ سنت گزارش کرده است. اقتصاد آنالین و بورس ۲۴ نیز در گزارش های دیگری از رسیدن برنت نقدی به ۱۲۵ دلار خبر دادند و فاصله آن با قراردادهای آتی را نشانه فشار بر عرضه فیزیکی دانستند. ❖ عبور نامتوازن از هرمز: صادق الحسینی در تحلیل منتشر شده در کانال خود، میانگین هفت روزه خروج نفت از هرمز را حدود ۱۳،۵ میلیون بشکه در روز برآورد کرده و مدعی شده سهم ایران از این جریان «تقریباً صفر» است. این ادعا، آمار قطعی صادرات ایران نیست؛ اما نگرانی از جایگزینی عرضه ایران با نفت رقبا را بازتاب می دهد.

❖ تفاوت دسترسی به باب المندب: خط انرژی، به نقل از منبع رصد اطلاعات آشکار «منچ اوسینت»، مدعی شده بیشتر نفتکش های عبوری از باب المندب با روسیه مرتبط اند. این گزارش، بر انتخابی شدن امکان عبور در شرایط نامنی تأکید دارد.

در همین زمینه، فؤاد حسین، وزیر خارجه عراق، گفته است: «با همکاری طرف آمریکایی همچنان به صادرات نفت از طریق تنگه هرمز ادامه می دهیم». این اظهار نظر، اهمیت ترتیبات سیاسی و امنیتی را در حفظ دسترسی صادرکنندگان به بازار نشان می دهد.

جمع بندی و تحلیل

ناظران تحولات منطقه بر این باورند؛ اگر صادرات رقبا بازیابی شود، اما محدودیت ایران باقی بماند، بهبود تجارت منطقه می تواند با تضعیف موقعیت ایران همراه شود. مخاطره، تبدیل اختلال موقت به کاهش پایدار سهم بازار است؛ زیرا مشتریان، قراردادهای مسیرهای تأمین خود را با عرضه کنندگان جایگزین تنظیم می کنند. در این وضعیت، افزایش قیمت جهانی تنها زمانی جبران کننده خواهد بود که ایران بتواند محموله بفروشد، حمل کند و درآمد آن را دریافت کند.

برجسته سازی عدم کفایت حمایت های معیشتی در برابر گسترش تورم به هزینه های ضروری خانوار

اخیرا فرشاد مؤمنی در گفتگویی، نسبت به فاصله میان حمایت های غذایی و ابعاد واقعی فشار معیشتی هشدار داده است، او در مصاحبه با بارونزنامه جهان صنعت متذکر شده است؛ «وقتی یک سیاست تورم را اتخاذ می شود، هزینه آموزش، درمان و حمل و نقل خانوار افزایش پیدا می کند و دسترسی آن به لوازم خانگی و سایر نیازهای ضروری کاهش می یابد.» طرح این موضع، مسئله تورم را از افزایش قیمت چند کالای پرمصرف به کاهش توان خانوار برای تأمین مجموعه نیازهای زندگی گسترش داده است.

❖ مؤمنی در بخش دیگری از گفتگوی خود با جهان صنعت درباره حمایت های موجود تصریح می کند: «نمی توان با چند گرم گوشت قرمز، چند گرم گوشت سفید و مقداری پنیر، خسارت هایی را که به خانوار وارد شده جبران کرد.» در این بخش محور انتقاد او، محدود بودن دامنه حمایت در برابر افزایش هم زمان مخارج است؛ به ویژه هنگامی که خانوار علاوه بر خوراک، با هزینه درمان، آموزش و رفت و آمد مواجه می شود.

فشار قیمتی فراتر از چند قلم کالا

❖ در کنار اظهارات فرشاد مؤمنی اکوایران در گزارش «رکورد شکنی تورم هسته؛ نشانه ای از فراگیر شدن فشار تورمی»، از رسیدن یکی از سنجه های تورم ماهانه هسته حذفی به ۹،۵۷ درصد در اردیبهشت ۱۴۰۵ خبر داده است. تأکید گزارش اکوایران بر آن است که روند افزایش قیمت ها، فراتر از نوسان محدود چند کالا قابل بررسی است. کانال تلگرامی مطالعات اقتصادی بامداد نیز در نمونه ای کالایی، افزایش قیمت قهوه از ابتدای ۱۴۰۳ را ۴۸۶ درصد اعلام کرده است؛ رقمی که این کانال تلگرامی آن را بیش از رشد دلار در همان دوره می داند.

جمع بندی و تحلیل

کارشناسان تایید می کنند؛ خطر اجتماعی تورم، تنها کاهش مقدار مصرف نیست. جابه جایی اجباری اولویت های خانوار و حذف خدمات ضروری نیز اهمیت دارد. اگر حمایت ها با گستره و سرعت افزایش هزینه ها متناسب نباشند، تعویق درمان و کاهش مخارج آموزشی می تواند آثار بلند مدت ایجاد کند. در چنین شرایطی، فاصله میان اعلام حمایت و تجربه واقعی معیشت، به مسئله اعتماد عمومی به سیاست اقتصادی تبدیل می شود.

بازنمایی تداوم فشار تورمی بر اقتصاد ایران در هر سه سناریوی تشدید یا کاهش تنش خارجی

بررسی دنیای اقتصاد از دیدگاه ۱۸ اقتصاددان و ۹ فعال اقتصادی، چشم انداز نیمه دوم ۱۴۰۵ را به ریسک سیاسی، تأمین انرژی و پیش بینی پذیری سیاستگذاری پیوند داده است. نکته محوری گزارش دنیای اقتصاد آن است که تفاوت سناریوها، در شدت فشار اقتصادی است؛ حتی کاهش تنش نیز به معنای رفع فوری تورم و مشکلات تولید نیست.

چشم انداز مشروط تورم پایان سال		
وضعیت مفروض	تورم نقطه به نقطه برآوردی اسفند	دلالت اقتصادی
تشدید تنش ها	حدود ۹۹ درصد	احتمال تقویت فشار ارزی و اختلال عرضه
ثبات سطح تنش ها	حدود ۸۰ درصد	استمرار نا اطمینانی و دشواری سرمایه گذاری
کاهش تنش ها	حدود ۶۲ درصد	تعدیل فشار خارجی همراه با باقی ماندن مشکلات داخلی

توضیح ضروری؛

این ارقام برآوردهای سناریویی اند و نرخ تحقق یافته یا پیش بینی قطعی محسوب نمی شوند.

گزارش دنیای اقتصاد، برای صنایع و معادن برهم زمانی ناترازی انرژی، دشواری تأمین مواد اولیه، تنگنای نقدینگی و اختلال تجارت تأکید دارد. چنین ترکیبی می تواند تولید و صادرات را محدود کند و تصمیم بنگاه برای توسعه ظرفیت را به تعویق بیندازد. در افق بلندمدت نیز کسری بودجه، رشد نقدینگی و اعتماد به سیاستگذار از عوامل تعیین کننده معرفی شده اند.

جمع بندی

بنابر گزارش دنیای اقتصاد وضعیت کلان اقتصادی کشور در معرض چرخه ای قرار دارد که اختلال عرضه، کاهش ارزش پول و نا اطمینانی سرمایه گذاری یکدیگر را تقویت می کنند. کاهش تنش می تواند بخشی از فشار را تعدیل کند، اما رفع پایدار آن به اصلاح ناترازی های داخلی وابسته است. از سوی دیگر، مهار پولی بدون بهبود قابلیت تولید و اعتبار سیاستگذاری، ممکن است با محدودیت اثرگذاری و فشار بیشتر بر تأمین مالی بنگاه ها مواجه شود.

بازتاب اختلاف دیدگاه‌ها درباره مسئولیت دولت در مهار بحران اقتصادی و توزیع هزینه اصلاحات

اختلاف درباره راه برون رفت از فشار اقتصادی، در اظهارنظرهای کارشناسی و سیاسی حول سه مسئله متمرکز شده است: نقش تنش زدایی، حدود اصلاح قیمت‌ها و سهم دولت از هزینه تغییر سیاست‌ها. مواضع منتشرشده نشان می‌دهد توافق بر دشواری شرایط، به معنای توافق بر تقدم اقدامات نیست.

به‌کیش؛ دولت باید بخشی از هزینه را بپذیرد

محمد مهدی به‌کیش در اظهارات باز نشرشده در برخی از کانال‌های تلگرامی اقتصادی، اصلاحات را دارای هزینه و منفعت دانسته و تأکید کرده است: «نمی‌توان هزینه آن را تنها بر دوش مردم گذاشت.» او در بحث افزایش قیمت بنزین، تعدیل مواضع سیاسی دولت را راهی برای فراهم کردن امکان افزایش درآمد مردم معرفی کرده است. در همین جهت، علیرضا کفایی در یادداشتی، خواستار دیپلماسی عملی شده و نوشته است: «مردم هزینه جنگ، تحریم و انزوا را می‌پردازند.»

راغفر؛ آزادسازی قیمت‌ها در شرایط جنگی پرهزینه است

حسین راغفر نیز در گفت‌وگو با بازارنیوز، آزادسازی قیمت‌ها و افزایش هزینه‌های عمومی در بحبوحه جنگ را نقد کرده است. او طرح حذف ارزش ترجیحی و افزایش قیمت حامل‌های انرژی را با تلاش دولت برای جبران کسری منابع مرتبط دانسته و درباره تشدید نارضایتی اجتماعی هشدار داده است. در تحلیل دیگری از او، سرمایه‌گذاری در زیرساخت انرژی، تولید داخلی و حمل و نقل ریلی، راه تقویت ظرفیت اقتصادی معرفی شده است.

نیلی؛ کنترل نقدینگی به علامت معتبر نیاز دارد

مسعود نیلی در گفت‌وگوی با اکوایران، مهار رشد نقدینگی را ضروری می‌داند، اما معتقد است در تورم شدید، سیاستگذار باید به جامعه «علامت معتبر» بدهد؛ علامتی که محاسبات مردم درباره آینده را تغییر دهد و فرصت اجرای اصلاحات اقتصادی را فراهم کند.

صالحی؛ امکان اداره اقتصاد با رشد پایدار متفاوت است

احمد صالحی در بازارنیوز، چالش اصلی را در صادرات، به ویژه نفت، دانسته است. او معتقد است حتی صادرات محدود می‌تواند به ادامه فعالیت‌های اقتصادی کمک کند، اما لزوماً رشد چند درصدی ایجاد نمی‌کند. این دیدگاه، میان حفظ عملکرد جاری اقتصاد و دستیابی به توسعه تمایز می‌گذارد.

برآیند

موضوع مشترک این مواضع، ظرفیت جامعه و بنگاه‌ها برای تحمل هزینه‌های بیشتر است. ابهام درباره سهم دولت از تعدیل هزینه‌ها و تقدم سیاست‌ها می‌تواند اعتبار برنامه اقتصادی را کاهش دهد. برخی کارشناسان و ناظران معتقدند، اصلاحی که منافع آن نامطمئن و هزینه فوری آن متوجه خانوار باشد، در معرض مقاومت اجتماعی بیشتری قرار می‌گیرد؛ به ویژه اگر افق روابط خارجی و درآمد کشور نیز روشن نباشد.

بازتاب خطر خاموشی زمستانی و تشدید فشار بر صنعت در پی کاهش گاز قابل تحویل به نیروگاه‌ها

خط انرژی به نقل از مصطفی رجبی مشهدی، از احتمال اجرای خاموشی در زمستان خبر داده است؛ هشدارى که در کنار گزارش‌های مربوط به کمبود نقدینگی و اختلال تأمین مواد اولیه، چشم‌انداز فعالیت صنعتی را تحت تأثیر قرار می‌دهد. مصطفی رجبی مشهدی در این رابطه گفته است: «به دلیل آسیب به تأسیسات گازی در جنگ، زمستان امسال روزانه ۱۳۰ میلیون مترمکعب، گاز کمتری به شبکه و سپس نیروگاه‌ها تحویل داده می‌شود.» در همین بازتاب آمده است بیش از سه میلیارد لیتر گازوئیل در مخازن نیروگاه‌ها ذخیره شده، اما این ذخیره برای جبران کامل تبعات کمبود گاز کافی نیست.

کمبود انرژی چگونه به تنگنای تولید تبدیل می‌شود؟

در سوی دیگر دنیای اقتصاد در گزارش «نیمه دوم سخت صنعت؛ ناترازی انرژی و کمبود نقدینگی در کمین تولید»، از هم‌زمانی محدودیت انرژی، دشواری تأمین مواد اولیه، محدودیت تسهیلات و افزایش هزینه لجستیک خبر داده است. علاوه بر آن فعالان صنعتی، رکود تقاضا و کاهش پیش‌بینی‌پذیری را نیز از مشکلات پیش‌رو دانسته‌اند. این گزارش تأکید دارد حمایت تسهیلاتی می‌تواند بخشی از فشار را کاهش دهد، اما حل پایدار مسئله به دسترسی هم‌زمان به انرژی، منابع مالی و مسیرهای حمل و نقل وابسته است.

در چنین شرایطی، وقفه تولید می‌تواند هزینه ثابت هر واحد محصول را افزایش دهد و تحویل سفارش‌ها را به تأخیر بیندازد. بنگاهی که با ضعف فروش مواجه است، برای جبران این هزینه‌ها امکان کمتری دارد؛ در حالی که بنگاه دارای سفارش نیز ممکن است به دلیل بی‌ثباتی انرژی، نتواند تعهدات خود را به موقع اجرا کند.

جمع‌بندی

فعالان عرصه صنعت معتقدند، استمرار ناترازی انرژی می‌تواند از سودآوری به اشتغال و از تولید

به قیمت کالا سرایت کند. تأمین سوخت و اعلام برنامه قابل پیش بینی محدودیت ها، بخشی از خسارت راکاهش می دهد؛ اما تزریق تسهیلات، بدون امکان استفاده پایدار از ظرفیت تولید، به تنهایی تضمین کننده تداوم فعالیت صنعتی نخواهد بود.

بازنمایی فشار دوگانه بازار مسکن و افزایش آورده طرح های حمایتی بر توان خانه دارشدن خانوارها

«آورده بیشتر، تحویل دیرتر»، تعبیری است که در بازتاب تجمع متقاضیان نهضت ملی مسکن لا کان رشت برجسته شده است. این اعتراض گزارش شده، در کنار سطح بالای قیمت های پیشنهادی مسکن، مسئله ای فراتر از گرانی ملک را مطرح می کند: دشواری حفظ مسیر خانه دارشدن برای خانوارهایی که پیش تر وارد تعهد مالی شده اند.

❶ کانال اعتراض مدنی بازار و شبکه دژ تی وی گزارش داده اند متقاضیان پروژه ۶۲۴ واحدی لا کان رشت در چهارم مهر مقابل اداره کل بنیاد مسکن گیلان تجمع کرده اند. طبق این روایت ها، درخواست ۶۰۰ میلیون تومان آورده جدید و تأخیر در تحویل واحدها، محور اعتراض بوده است.

از فشار پروژه حمایتی تا مانع بازار آزاد

در سوی دیگر، گزارش رصدخانه بازار مسکن، متوسط قیمت پیشنهادی آپارتمان در تهران طی شهریور را ۲۲۲ میلیون تومان در هر مترمربع اعلام کرده است. این گزارش، فاصله میان قیمت پیشنهادی و قطعی معامله را حدود ۱۰ درصد برآورد می کند. هرچند قیمت آگهی را نباید معادل معامله دانست، اما سطح بالای آن نشان می دهد خروج از یک پروژه حمایتی و مراجعه به بازار آزاد نیز برای خانوار کم درآمد، جایگزینی آسان نیست.

ارزیابی و تحلیل

کارشناسان حوزه مسکن خطر اصلی را، گرفتارشدن متقاضی میان ناتوانی در پرداخت آورده جدید و ناتوانی در تأمین مسکن جایگزین عنوان می کنند. تأخیر تحویل می تواند هزینه انتظار را افزایش دهد و درخواست های مالی بعدی، توان ادامه مشارکت راکاهش دهد. در صورت تداوم این روند، مسئله اجرایی پروژه به مسئله اعتماد به سیاست حمایتی تبدیل می شود؛ زیرا خانوار، برنامه بلندمدت زندگی خود را بر تعهدات زمانی و مالی طرح بنا کرده است.

برجسته سازی خطر تثبیت مسیرهای تأمین انرژی خارج از هرمز با انتقال بنزین آمریکا به عراق از طریق سوریه

گزارش برخی رسانه های منطقه ای از انتقال بنزین آمریکا به عراق از مسیر سوریه، نشانه ای از

تلاش خریداران منطقه برای سازگارشدن با ناامنی هرمز است. اهمیت این تحول برای ایران، در احتمال ماندگارشدن مسیرها و روابط تجاری تازه پس از پایان اختلال‌های امنیتی قرار دارد.

در همین رابطه گزارش شده یک محموله حدود ۲۳۴ هزار بشکه‌ای بنزین آمریکا پس از حرکت از هیوستون، از طریق بندر بانیاس سوریه در مسیر عراق قرار گرفته است. طبق همین گزارش، دو محموله دیگر نیز به بانیاس رسیده‌اند. این منبع نوشته عراق که پیش‌تر عمدتاً از امارات و هند بنزین وارد می‌کرد، به دلیل تنش در هرمز به مسیر آمریکا. سوریه. عراق روی آورده است.

زمینه سیاسی و اقتصادی

هم‌زمان، فؤاد حسین، وزیر خارجه عراق، گفته است بغداد با همکاری آمریکای صادرات نفت از هرمز را ادامه می‌دهد. کنار هم قرارگرفتن این دو خبر، از تلاش عراق برای حفظ مسیر صادرات و متنوع کردن مسیر واردات سوخت حکایت دارد. در این الگو، امنیت دسترسی به انرژی به ترتیبات سیاسی، امکان استفاده از بنادر جایگزین و همکاری با تأمین‌کنندگان جدید وابسته می‌شود.

دامنه دلالت برای ایران

ورود این محموله، به تنهایی به معنای حذف ایران از بازار سوخت عراق یا جایگزینی مستقیم صادرات ایران نیست. با این حال، تکرار حمل‌ها می‌تواند به شکل‌گیری قراردادهای خدمات لجستیکی پایدار منجر شود. تداوم محموله‌ها، توسعه ظرفیت بندری و انعقاد قراردادهای بلندمدت، نشانه‌هایی خواهند بود که تغییر موقت مسیر را از بازآرایی پایدار تجارت متمایز می‌کنند.

جمع‌بندی و تحلیل

مخاطره راهبردی ترتیبات جدید آن است که بحران‌های منطقه‌ای، همسایگان را به سرمایه‌گذاری در گزینه‌هایی سوق دهد که پس از کاهش تنش نیز حفظ شوند. در این صورت، بازگشت امنیت به هرمز الزاماً تجارت را به الگوی پیشین باز نمی‌گرداند. برای ایران، هزینه بالقوه این روند در کاهش فرصت‌های ترانزیتی و قدرت اثرگذاری بر شبکه مبادلات منطقه‌ای است؛ پیامدی که باید با استمرار واقعی معاملات سنجیده شود.

ارزیابی و تحلیل روند رسانه‌های منطقه و رژیم صهیونیستی

خلاصه مدیریتی - مهم‌ترین محورهای رسانه‌ای

- ❖ برجسته‌سازی کوه کلنگ به عنوان کانون ادعایی احیای برنامه هسته‌ای ایران و زمینه‌سازی رسانه‌ای برای حمله مجدد رژیم صهیونیستی
- ❖ تهدیدنمایی از برنامه هسته‌ای ایران با تمرکز بر کوه کلنگ و القای عبور تهران از خطوط قرمز هسته‌ای
- ❖ پمپاژ بدبینی نسبت به مذاکرات ایران و آمریکا، هم‌زمان با قطعی قلمداد کردن جنگ و بازنمایی تهران به عنوان طرف وقت‌کش
- ❖ بازنمایی فشار ترامپ بر ایران به عنوان راهبردی موفق با تأکید بر اثرگذاری تحریم‌ها و جلوگیری از افتادن احتمال «فروپاشی» جمهوری اسلامی
- ❖ واکنش منفی جریان‌های سیاسی و گروه‌های مقاومت عراق به همراهی بغداد با محدودسازی پروازهای ایران و بازنمایی آن به عنوان «محاصره هوایی»
- ❖ برجسته‌سازی تهدید جنبش النجباء به تحصن در فرودگاه‌های عراق برای اعمال فشار بر بغداد جهت ازسرگیری پروازهای ایران
- ❖ انتقاد از تضعیف حاکمیت و منافع ملی عراق با بازنمایی محدودیت پروازهای ایران به عنوان نتیجه دیکته‌ها و تحریم‌های ثانویه آمریکا
- ❖ تشکیک ایندپندنت عربی در پایداری توافق تهران و واشنگتن بدون تضمین منافع شیخ نشین‌های منطقه و مشارکت آنها در ترتیبات احتمالی
- ❖ برجسته‌سازی فشار اقتصادی، محاصره دریایی و محدودیت‌های هوایی به عنوان عوامل مؤثر در بازگشت ایران به مسیر مذاکره با آمریکا
- ❖ تهدیدنمایی از ایران و مشروعیت بخشی به جنگ با بازنمایی حمله به تأسیسات هسته‌ای ایران به عنوان اقدامی ضروری برای بقای رژیم صهیونیستی و جهان
- ❖ ادراک‌سازی از قریب الوقوع بودن سقوط جمهوری اسلامی با تکرار گزاره «فقط مسئله زمان است» و القای شکنندگی ساختار سیاسی ایران
- ❖ بهره‌برداری نمادین از استارلینک برای القای شکاف دولت-جامعه در ایران و بازنمایی رژیم صهیونیستی به عنوان حامی دسترسی ایرانیان به اطلاعات
- ❖ تصویرسازی از رژیم صهیونیستی به عنوان طرف پیروز در «جنگ هفت جبهه‌ای» با برجسته‌سازی ضربات وارد شده به ایران و محور مقاومت
- ❖ تشکیک در ماهیت غیرنظامی برنامه هسته‌ای عربستان با برجسته‌سازی ارزیابی محرمانه

- نهادهای اطلاعاتی آمریکا درباره احتمال حفظ گزینه تسلیحاتی ریاض
- ❖ برجسته سازی قطع روابط کلمبیا با ایران به عنوان نشانه تضعیف موقعیت تهران و گسترش نفوذ تل آویو در آمریکای لاتین
- ❖ بازنمایی عبری از کاهش نفوذ ایران در آمریکای لاتین با پیوند قطع روابط بوگوتا-تهران به احیای مناسبات کلمبیا و رژیم صهیونیستی
- ❖ وزن دهی به آمریکای لاتین در محاسبات جدید تل آویو با بازنمایی تحولات سیاسی منطقه به عنوان عقب نشینی تدریجی موقعیت دیپلماتیک ایران
- ❖ هشدار مؤسسه مطالعات امنیت ملی اسرائیل درباره چرخش تدریجی حزب دموکرات از حمایت بی قید و شرط از رژیم به مطالبه مشروط سازی کمک های نظامی
- ❖ بازنمایی سخنرانی نتانیا هو در سازمان ملل به عنوان صدای مردم ایران با ادعای استقبال ایرانیان از مواضع وی و اعتبار بخشی به روایت «تغییر نظام»
- ❖ این همانی میان مواضع نتانیا هو و مطالبات جامعه ایران با بازنمایی تقابل تل آویو و جمهوری اسلامی به عنوان همراهی اسرائیل با مردم ایران
- ❖ برجسته سازی تشدید تحرکات بغداد برای مستثنی کردن فرودگاه های عراق از محدودیت پروازهای ایران در پی افزایش فشارهای سیاسی، پارلمانی و خیابانی
- ❖ تهدید نمایی المانیتور از اظهارات سرلشکر صفوی با طرح ادعای گسترش دامنه جنگ از هرمزو باب المندب تا اقیانوس هند
- ❖ بازنمایی هشدارهای نظامی ایران در قالب شکل گیری جغرافیای جنگی پیوسته از خلیج فارس تا دریای سرخ و اقیانوس هند
- ❖ اعتبار بخشی به پیمان مکه با نمایش انسجام سیاسی- نظامی سه جانبه پس از حملات موشکی و پهپادی انصارالله به سعودی و تأکید بر «دفاع جمعی» و «بازدارندگی»

رصد و تحلیل

از تهدید نمایی از ایران و مشروعیت بخشی به جنگ تا تبرئه رژیم صهیونیستی از اتهام نسل کشی و هجمه به منتقدان جهانی در سخنرانی نتانیا هو

در میان تشدید انتقادهای سیاست های جنگ افروزان رژیم صهیونیستی و طرح اتهام نسل کشی علیه اسرائیل و بنیامین نتانیا هو، نخست وزیر رژیم برای سخنرانی در مجمع عمومی سازمان ملل وارد نیویورک شد؛ سخنانی که با خروج شماری از هیئت ها از سالن، حملات لفظی نتانیا هو به منتقدان و نمایش نمادین پیچرو دستگاه استارلینک با حواشی گسترده ای همراه شد. نتانیا هو

بخش عمده سخnerانی خود را به دفاع از کارنامه جنگی رژیم، مشروعیت بخشی به اقدامات نظامی و هجمه متقابل به دولت ها و جریان های منتقد اختصاص داد. مهم ترین محورهای سخnerانی نتانياهو از این قرار است:

اعتبارزدایی از منتقدان با برچسب «ضعف اخلاقی» و «ریاکاری»: نتانياهو سخnerان خود را با حمله مستقیم به هیئت هایی آغاز کرد که سالن راترک کرده بودند و آنان را «از نظر اخلاقی ضعیف» خواند. وی برای بی اعتبارسازی مخالفت های بین المللی با اسرائیل مدعی شد شماری از همین دولت ها در محافل خصوصی از اقدامات نظامی تل آویو، به ویژه حمله به ایران، قدردانی می کنند.

تهدیدنمایی حداکثری از برنامه هسته ای ایران برای مشروعیت بخشی به حملات: نتانياهو با یادآوری نمایش «خط قرمز» خود در سازمان ملل در ۱۴ سال قبل، حمله به تأسیسات هسته ای ایران را تصمیمی دشوار از نظر اجرایی اما «یکی از آسان ترین تصمیم های» دوران نخست وزیری خود توصیف کرد. او با گزاره «اگر این کار را نمی کردیم، همه ما مرده بودیم» تلاش کرد حمله به ایران را اقدامی اجتناب ناپذیر برای بقا بازنمایی کند.

فراتر بردن مشروعیت جنگ از «دفاع از اسرائیل» به «دفاع از جهان»: نتانياهو عملیات مشترک رژیم صهیونیستی و آمریکا علیه ایران را از چارچوب منافع تل آویو فراتر برده و مدعی شده که تل آویو با هدف قرار دادن توان نظامی و هسته ای ایران از کشورهای دیگری نیز دفاع کرده است. او در بالاترین سطح این روایت سازی، همکاری اسرائیل و آمریکا را اقدامی برای «دفاع و نجات تمدن بشری» معرفی کرد.

ادراک سازی از قریب الوقوع بودن سقوط جمهوری اسلامی: نتانياهو با خطاب مستقیم به مردم ایران، مدعی شد «شاید در آینده ای نه چندان دور» جمهوری اسلامی بر اثر آنچه «دروغ، فساد و بی رحمی» خواند سقوط خواهد کرد. تأکید مکرر بر اینکه «فقط مسئله زمان است»، تلاشی برای القای اجتناب ناپذیری تغییر سیاسی در ایران و تقویت تصور شکنندگی ساختار سیاسی جمهوری اسلامی بود.

بهره برداری نمادین از استارلینک برای القای ایجاد شکاف دولت. جامعه در ایران: نخست وزیر رژیم صهیونیستی با نمایش یک دستگاه استارلینک، مدعی شد جمهوری اسلامی بیش از هر چیز از دسترسی مردم ایران به اطلاعات هراس دارد. او با درخواست برای فراهم شدن اینترنت ماهواره ای و تحویل نمادین دستگاه، کوشید تقابل اسرائیل و جمهوری اسلامی را نه منازعه میان دو دولت، بلکه تقابل حکومت ایران با جامعه ایرانی بازنمایی کند.

تصویرسازی از رژیم صهیونیستی به عنوان طرف پیروز در «جنگ هفت جبهه ای»: نتانياهو سه سال گذشته را جنگ هم زمان اسرائیل در «هفت جبهه» توصیف و حماس، حزب الله، انصارالله،

جمهوری اسلامی و گروه‌های مقاومت را اجزای یک تهدید واحد معرفی کرد. اشاره مکرر به کشته شدن رهبران و فرماندهان این جریان‌ها نیز با هدف نمایش برتری نظامی و اطلاعاتی رژیم و تثبیت تصویر پیروزی صورت گرفت.

نمایش پیچرو تبدیل عملیات اطلاعاتی به ابزار تحقیر و بازدارندگی روانی: نمایش یک پیچرو در تربیون سازمان ملل و خطاب قرار دادن حزب الله، یکی از نمادین‌ترین بخش‌های سخنرانی بود. نتانیاهو با یادآوری عملیات پیچرها، تلاش کرد یک اقدام اطلاعاتی - عملیاتی را به ابزار تحقیر حریف، نمایش نفوذ اطلاعاتی اسرائیل و ارسال پیام بازدارندگی به سایر دشمنان تل آویو تبدیل کند.

تعریف «جبهه هشتم» و بازنمایی انتقادات جهانی به عنوان جنگ سازمان یافته رسانه‌ای: نتانیاهو در کنار هفت جبهه نظامی، از «جبهه هشتم؛ جنگ بر سر حقیقت» سخن گفت. این چارچوب به او امکان داد بخش قابل توجهی از انتقادات رسانه‌ای و اجتماعی علیه اسرائیل را نه واکنش به عملکرد تل آویو، بلکه محصول یک کارزار سازمان یافته تحریف افکار عمومی و دروغ پراکنی جهانی معرفی کند.

مقصرنمایی از قطر به عنوان عاملی کلیدی در پمپاژ افکار ضد اسرائیلی در جامعه جهانی: قطر یکی از اهداف اصلی حملات لفظی سخنرانی نتانیاهو بود. وی دوحه را متهم کرد که با تأمین مالی دانشگاه‌های آمریکایی و رسانه‌هایی مانند الجزیره، میلیارد‌ها دلار برای تأثیرگذاری بر نسل جوان هزینه کرده است. در این روایت، افزایش انتقادات از رژیم بدون اشاره به جنایات آن به عملیات نفوذ خارجی نسبت داده شد و نه پیامد مستقیم تحولات جنگ غزه و دیگر اقدامات تهاجمی تل آویو.

تخریب چهره اردوغان و پیوند دادن ترکیه با «جبهه ضد اسرائیلی»: نتانیاهو در سخنانش رجب طیب اردوغان را «مستبد» خواند و مجموعه‌ای از اتهامات درباره حماس، کردها، ارامنه، قبرس، سوریه و مخالفان داخلی ترکیه را علیه رئیس‌جمهور ترکیه مطرح کرد. تراکم این اتهامات در سخنرانی، در خدمت اعتبارزدایی از یکی از برجسته‌ترین منتقدان منطقه‌ای رژیم صهیونیستی و انتقال فشار اخلاقی از تل آویو به آنکارا قرار گرفت.

تبرئه رژیم صهیونیستی از اتهام نسل‌کشی با وارونه‌سازی جایگاه «قربانی و متجاوز»: نتانیاهو اتهام نسل‌کشی در غزه را «بزرگ‌ترین دروغ قرن» خواند و با اشاره به ارسال پیامک، تماس تلفنی، توزیع غذا و واکسن و هشدار به غیرنظامیان، اسرائیل را طرفی معرفی کرد که برای حفاظت از غیرنظامیان تلاش کرده است. هم‌زمان، حماس به عنوان مسئول اصلی قرار گرفتن مردم غزه در معرض خطر از سوی او معرفی شد؛ روایتی برای انتقال مسئولیت تلفات انسانی و تبرئه ارتش صهیونیستی مطرح شده است.

هجمه به اروپا و زهران ممدانی برای بی‌اعتبارسازی کانون‌های چپ‌گرایی: نتانیاهو بریتانیا و

فرانسه را به دلیل طرح اتهام استعمارگری علیه اسرائیل هدف حمله قرار داد و برخی رهبران اروپای غربی را به عقب نشینی در برابر جریان های ضداسرائیلی متهم کرد. وی همچنین با حمله شخصی و سیاسی به زهران ممدانی، کوشید منتقدان اسرائیل را با یهودستیزی، حمایت از حماس و ایجاد ناامنی برای یهودیان پیوند بزند.

تاریخی سازی منازعات سرزمینی برای مشروعیت بخشی به ادعاهای ارضی رژیم: نتانیا هو خطاب به احمدالشرع، با استناد به روایت های کتاب مقدس از حضور تاریخی یهودیان در جولان سخن گفت و در موضوع کرانه باختری نیز بر عنوان «یهودیه» تأکید کرد. این بخش از سخنان در جهت انتقال منازعات سرزمینی از سطح حقوقی. سیاسی کنونی به چارچوب تاریخی و هویتی و تقویت ادعای مالکیت اسرائیل قرار داشت. سخنرانی نتانیا هو بر یک الگوی ارتباطی چندلایه استوار بود؛ تهدید نمایی حداکثری از ایران و محور مقاومت، تصویرسازی از رژیم به عنوان مدافع ساکنین سرزمین های اشغالی و جهان، تبرئه ارتش صهیونیستی از اتهام نسل کشی و اعتبارزدایی از منتقدان خارجی. نمایش پیچر و استارلینک نیز سخنرانی را از سطح بیان مواضع سیاسی به یک اجرای نمادین برای ارسال پیام بازدارندگی و اثرگذاری بر افکار عمومی ارتقا داد. در بخش ایران، پیش بینی سقوط جمهوری اسلامی، القای شکاف دولت. جامعه و برجسته سازی آن و طرح موضوع اینترنت آزاد نشان داد نتانیا هو در کنار روایت پیروزی نظامی، به طور مشخص در پی اثرگذاری بر ادراک جامعه ایران از آینده سیاسی کشور بود.

برجسته سازی کوه کلنگ به عنوان کانون ادعایی احیای برنامه هسته ای ایران و زمینه سازی رسانه ای برای حمله مجدد رژیم صهیونیستی

جروزالم پست با بازنشر گزارشی از الحدث، مجموعه ای از ادعاهای یک مقام صهیونیستی درباره برنامه هسته ای، وضعیت داخلی ایران و چشم انداز مذاکرات تهران و واشنگتن را برجسته کرده و از سرگیری حملات تل آویورانه یک احتمال، بلکه «مسئله زمان» بازنمایی کرده است. این گزارش در شرایطی منتشر شده که تماس های غیرمستقیم ایران و آمریکا در حاشیه مجمع عمومی سازمان ملل از سر گرفته شده و دونالد ترامپ از وجود تحرک برای دستیابی به توافق سخن گفته است.

تهدید نمایی از برنامه هسته ای ایران با تمرکز بر کوه کلنگ

مهم ترین ادعای گزارش جروزالم پست بر این مسئله استوار شده است که اطلاعات رژیم نشانه هایی از تلاش ایران برای «احیا و فعال سازی» برنامه هسته ای دریافت کرده است. جروزالم پست در این چارچوب به گزارش های اسرائیلی درباره انتقال بخش هایی از پروژه هسته ای باقی مانده به کوه کلنگ در نزدیکی نطنز اشاره می کند؛ ادعایی که در متن، مستندات مستقلی برای اثبات ماهیت فعالیت های مورد اشاره ارائه نشده است. مقام اسرائیلی نیز تهدید کرده در صورت عبور تهران از

«خطوط قرمز»، اسرائیل «با آمریکا یا بدون آمریکا» بار دیگر تأسیسات هسته‌ای و دیگر سایت‌های مرتبط را هدف قرار خواهد داد.

پمپاژ بدبینی نسبت به مذاکرات، هم‌زمان با قطعی قلمداد کردن جنگ

گزارش هم‌زمان تلاش کرده اعتبار روند دیپلماتیک صورت گرفته با میانجی‌گری پاکستان و قطر را زیر سؤال برد. مقام اسرائیلی مدعی شده تل‌آویو برای مذاکرات ایران و آمریکا «ارزش زیادی» قائل نیست و تهران با وقت‌کشی و انتظار برای تحولات سیاسی آمریکا و رژیم صهیونیستی در صدد جلوگیری از حمله است. به زعم این رسانه حتی انتخابات ۲۷ اکتبر در سرزمین‌های اشغالی نیز عاملی بازدارنده برای تصمیم به حمله معرفی نشده است.

بازنمایی فشار ترامپ بر ایران به عنوان راهبردی موفق

محور دیگر گزارش بر موفقیت‌نمایی سیاست فشار اقتصادی دولت ترامپ بر این استوار است. این مقام صهیونیست مدعی شده تحریم‌ها بیش از انتظار اثرگذار بوده، فشار و اختلاف داخلی را افزایش داده و حتی احتمال «فروپاشی» جمهوری اسلامی را جلو انداخته است. او در ادامه، «تغییر رژیم» را تنها راه تضمین ایران غیرهسته‌ای معرفی کرده است.

چینش این گزاره‌ها نشان دهنده تلاش بخشی از محافل اسرائیلی برای تثبیت روایت بی‌اعتمادی به دیپلماسی، تشکیک در ماهیت صلح‌آمیز برنامه هسته‌ای ایران و مشروعیت بخشی پیشینی به حمله مجدد است. در این چارچوب، ادعای فعالیت در کوه کلنگ و موفقیت فشار اقتصادی، مکمل روایتی هستند که مذاکره را ناکافی و اقدام نظامی دوباره را اجتناب‌ناپذیر تصویر می‌کند. ابراز نگرانی نسبت به فعالیت‌های احتمالی در کوه کلنگ درست پس از طرح اتهام ضمنی در این زمینه از سوی مقامات آمریکایی و شخص ترامپ مطرح شده و در پی ضریب دهی به ادعای مذکور مطرح شده است. شایان ذکر است که صهیونیست‌ها پیش از آغاز جنگ رمضان نیز با طرح موضوعاتی مشابه در زمینه اقناع مقامات آمریکایی و ایجاد بستر نگرانی در اذهان افکار عمومی بین‌المللی نسبت به برنامه هسته‌ای ایران گام برداشته بودند.

واکنش منفی جریان‌های سیاسی و گروه‌های مقاومت عراق به همراهی بغداد با محدودسازی پروازهای ایران

هم‌زمان با تشدید فشار آمریکا برای محدودسازی دسترسی شرکت‌های هواپیمایی ایرانی به فرودگاه‌ها و خدمات پشتیبانی منطقه‌ای، توقف تدریجی پروازهای ایران در چند فرودگاه عراق، این کشور را به یکی از مهم‌ترین صحنه‌های اجرای این فشار تبدیل کرده است. تعلیق پروازها در اربیل، سلیمانیه و نجف و خودداری برخی شرکت‌های خدمات فرودگاهی از ارائه خدمات به هواپیماهای ایرانی، موجی از اعتراض رامیان شماری از جریان‌های سیاسی، نمایندگان و گروه‌های

مقاومت عراق برانگیخته است.

تهدید جنبش النجباء به تحصن در فرودگاه‌ها

اکرم الکعبی، دبیرکل جنبش حزب الله النجباء، دولت عراق را به مشارکت در آنچه «محاصره هوایی ایران» خواند متهم کرده و هشدار داده در صورت ازسرگرفته نشدن پروازها، از مردم، موکب‌های حسینی وزائران خواهد خواست در فرودگاه‌های عراق تحصن کنند. وی همچنین سکوت نیروهای سیاسی عراق در برابر فشار آمریکا را مورد انتقاد قرار داد.

انتقاد از تضعیف حاکمیت و منافع ملی عراق

عادل عبدالمهدی، نخست وزیر اسبق عراق، بسته شدن مسیرهای هوایی به روی ایران را «اشتباهی بزرگ» و قربانی کردن حاکمیت و منافع ملی عراق توصیف و خواستار عقب نشینی دولت از تصمیم شد. فالح الخزعلی، نماینده پارلمان، نیز با یادآوری نقش شرکت‌های هواپیمایی ایرانی در انتقال تجهیزات و مجروحان عراق طی جنگ با داعش، تأکید کرد حاکمیت عراق با «دیکته‌های خارجی» محقق نمی‌شود.

فراکسیون صادقون خواستار توضیح فوری دولت، وزارت حمل و نقل و سازمان هواپیمایی کشوری درباره میزان تأثیر تحریم‌های خارجی بر تصمیم اخیر شده و فراکسیون سومریون وابسته به احمد الاسدی نیز توقف پروازها را مغایر منافع عراق و روابط با ایران دانسته است. رائد المالکی، هیام الیاسری و صدرالدین قبانجی نیز به ترتیب از پیامدهای حاکمیتی، اقتصادی و اجتماعی این تصمیم انتقاد کرده‌اند.

در مقابل، برخی منابع عراقی مسئولیت مستقیم دولت را رد کرده و گفته‌اند شرکت‌های خصوصی خدمات زمینی به دلیل نگرانی از تحریم‌های ثانویه آمریکا از همکاری با شرکت‌های ایرانی خودداری کرده‌اند. سفیر عراق در تهران نیز از تلاش برای بازگرداندن پروازها به وضعیت عادی خبر داده و به پیامدهای توقف آنها برای دانشجویان، بیماران وزائران اشاره کرده است.

ناخرسندی مقامات ایرانی

در ایران نیز واکنش‌ها شدت گرفته است. محمد مخبر، مشاور رهبر انقلاب، هشدار داده همراهی کشورهای منطقه با محدودیت‌های پروازی آمریکا در حافظه ایران باقی خواهد ماند و تأکید کرده «پرواز در منطقه یا برای همه آزاد است یا برای هیچ کس». همچنین علی اکبر ولایتی با انتقاد از دولت عراق و سکوت چارچوب هماهنگی، مشروعیت سیاسی بغداد را مستقل از واشنگتن دانسته و بر پیوند جبهه‌های مقاومت تأکید کرده است.

هشدار مؤسسه مطالعات امنیت ملی اسرائیل درباره چرخش تدریجی حزب دموکرات از حمایت بی قید و شرط از رژیم به مطالبه شروط سازی کمک های نظامی

تئودور ساسون، آری بلومنتال و آویشای بن ساسون گوردیس، پژوهشگران مؤسسه مطالعات امنیت ملی اسرائیل، در گزارشی با عنوان «سه اردوگاه، یک حزب؛ دموکرات ها و آینده سیاست آمریکا در قبال اسرائیل» با بررسی ۲۵۹ عضو دموکرات کنگره و نامزدهای دارای شانس انتخابات نوامبر ۲۰۲۶، نسبت به تغییر تدریجی بنیان سیاسی روابط حزب دموکرات و اسرائیل هشدار داده اند. ارزیابی آنان این است که برخلاف تصویر رسانه ای، چپ رادیکال هنوز بر حزب مسلط نشده، اما مرکز ثقل دموکرات ها به طور محسوسی از حمایت بی قید و شرط از تل آویو فاصله گرفته است.

سه اردوگاه و برتری «ترقی خواهان جریان اصلی»

نویسندگان گزارش دموکرات ها را به سه طیف تقسیم می کنند:

- ❖ «ترقی خواهان چپ» که خواهان توقف کامل کمک تسلیحاتی اند و رژیم صهیونیستی را به نسل کشی و آپارتاید متهم می کنند؛
 - ❖ «ترقی خواهان جریان اصلی» که از اصل رابطه با اسرائیل حمایت می کنند اما خواهان شروط شدن کمک های نظامی به حقوق بشر و قوانین آمریکا هستند؛
 - ❖ «تشکیلات حامی اسرائیل» که همچنان از اتحاد راهبردی و تداوم کمک نظامی دفاع می کند.
- به زعم نویسندگان، مهم ترین یافته این است که اردوگاه نخست، با وجود پیروزی های انتخاباتی خبرساز، همچنان کوچک ترین طیف باقی خواهد ماند؛ در مقابل، ترقی خواهان جریان اصلی بزرگ ترین اردوگاه دموکرات ها هستند

انذار اصلی؛ مسئله فقط رشد چپ ضد اسرائیلی نیست

هشدار راهبردی گزارش نه درباره تسلط قریب الوقوع مخالفان اسرائیل، بلکه درباره تغییر موضع جریان میانی حزب است. نویسندگان تصریح می کنند که شتاب سیاسی اکنون به سود کسانی است که خواهان شروط سازی کمک، بررسی موردی فروش تسلیحات و بازنگری گسترده تر در اتحاد آمریکا و اسرائیل هستند. حمایت گسترده دموکرات ها از اصلاحیه ژوئیه ۲۰۲۶ برای تعلیق کمک نظامی، از نشانه های این تغییر معرفی شده است.

فرسایش یک تابوی قدیمی؛ پایان کمک مالی دیگر موضع حاشیه ای نیست

از نگاه نویسندگان، تحول عمیق تر آن است که در داخل حزب وبه ویژه میان رأی دهندگان دموکرات، اصل پایان یافتن کمک مالی نظامی آمریکا به رژیم صهیونیستی از یک مطالبه حاشیه ای به دیدگاهی فراگیرتر تبدیل شده و اختلاف بیشتر بر سر سرعت و سازوکار جایگزین آن است. هم زمان، تمایل به اعمال محدودیت بر انتقال سلاح و حتی تحریم برخی اشخاص و نهادهای صهیونیستی

مرتبط با شهرک سازی افزایش یافته است. این روند در گزارش به عنوان نشانه افزایش «بی صبری و سرخوردگی» دموکرات ها از اسرائیل توصیف شده است.

هشدار درباره تبدیل اسرائیل به موضوعی حزبی در سیاست آمریکا

گزارش تأکید می کند رژیم صهیونیستی نمی تواند امنیت بلند مدت خود را بر پیروزی یک رئیس جمهور یا تداوم قدرت نیروهای سیاسی دوست بنا کند. برداشت نویسندگان این است که اتکای بیش از اندازه تل آویو به یک سوی شکاف حزبی آمریکا، سرمایه حمایت دو حزبی را فرسوده می کند؛ در حالی که روابط نزدیک با واشنگتن همچنان جزء بنیادی مفهوم امنیت ملی اسرائیل است.

آینده مناسبات؛ حفظ اتحاد، اما با شروط سیاسی بیشتر

در مجموع، تحلیل مؤسسه مطالعات امنیت ملی اسرائیل از گسست قریب الوقوع دموکرات ها از رژیم صهیونیستی سخن نمی گوید؛ بلکه آینده را به صورت رابطه ای پرتنش تر، مشروط تر و کمتر مصون از مناقشات داخلی آمریکا ترسیم می کند. نویسندگان بازگشت سریع به اجماع گسترده پیش از جنگ را «ناممکن» می دانند و معتقدند احیای حمایت دموکرات ها مستلزم تغییر واقعی سیاست اسرائیل در غزه و کرانه باختری، مهار خشونت شهرک نشینان، توقف گسترش شهرک ها و حرکت به سوی راه حل سیاسی مسئله فلسطین است. به بیان دیگر، انذار اصلی گزارش بر این مسئله استوار است که تهدید بلند مدت برای تل آویو نه صرفاً بزرگ شدن جناح ضد اسرائیلی، بلکه عادی شدن مشروط سازی حمایت از تل آویو در جریان اصلی حزب دموکرات است.

برجسته سازی قطع روابط کلمبیا با ایران به عنوان نشانه تضعیف موقعیت تهران و گسترش

نفوذ تل آویو در آمریکای لاتین

اعلام قطع روابط دیپلماتیک کلمبیا با جمهوری اسلامی ایران از ۱۹ سپتامبر و هم زمان با برگزاری اجلاس مجمع عمومی سازمان ملل متحد با استقبال گسترده محافل صهیونیستی همراه شده و در امتداد بازآرایی سیاست خارجی دولت جدید آبلاردو و لاسپریا به سود واشنگتن و تل آویو بازنمایی شده است. وزارت خارجه کلمبیا با طرح ادعاهایی واهی درباره ارتباط تهران با گروه های «تروریستی و تروریسم مواد مخدر»، وضعیت حقوق بشر، تنگه هرمز و همکاری با آژانس بین المللی انرژی اتمی، کاهش اعتماد به تهران را علت تصمیم اعلام کرده؛ هرچند روابط کنسولی حفظ خواهد شد.

بازنمایی عبری از کاهش نفوذ ایران در آمریکای لاتین

آی ۲۴ نیوز با برجسته کردن احیای هم زمان روابط بوگوتا با اسرائیل، این تصمیم را نشانه چرخش اساسی سیاست خارجی کلمبیا پس از دوره گوستاو پترو معرفی کرده است. تایمز آو اسرائیل نیز کلمبیا را تازه ترین متحد واشنگتن و تل آویو در آمریکای لاتین دانسته که مناسبات خود را

با تهران قطع کرده، اما تصریح کرده دولت کلمبیا برای ادعای ارتباط ایران با «تروریسم مواد مخدر» مدرکی ارائه نکرده است.

گیدئون سعار، وزیر خارجه رژیم، ضمن استقبال از تصمیم بوگوتا، آن را موضعی علیه «تروریسم و جاه طلبی هسته ای ایران» خوانده و خواستار شکل گیری جبهه ای بین المللی علیه تهران شده است. سفیر صهیونیست ها در بوگوتا نیز این تحول را عاملی برای تقویت امنیت کلمبیا توصیف کرده است.

وزن دهی به آمریکای لاتین در محاسبات جدید تل آویو

این فضا سازی با دیدارهای نتانیا هو در نیویورک با رؤسای جمهور آرژانتین، بولیوی، پاراگوئه و پاناما و معاون رئیس جمهور کلمبیا هم زمان شده است؛ دیدارهایی که تایمز آو اسرائیل نیز آنها را برجسته کرده است. محافل صهیونیستی این تحولات را در کنار تغییر جهت سیاسی ونزوئلا و گشایش مسیر احیای مناسبات آن با اسرائیل قرار داده و از آنها برای تصویر سازی از **عقب نشینی تدریجی موقعیت ایران در آمریکای لاتین** بهره می گیرند.

هم زمانی قطع رابطه بوگوتا با تهران، احیای مناسبات کلمبیا و رژیم صهیونیستی و تحرک دیپلماتیک نتانیا هو نشان می دهد تل آویو در پی باز نمایی تغییرات سیاسی آمریکای لاتین به عنوان **پیروزی دیپلماتیک اسرائیل و محدود شدن فضای مانور ایران** است؛ روایتی که در میانه محکومیت فزاینده صهیونیست ها در سطح جامعه جهانی بواسطه جنایات رژیم در منطقه به منظور تصویر سازی مثبت از تل آویو مورد توجه رسانه های صهیونیستی قرار گرفته است.

تشدید تحرکات بغداد برای مستثنی کردن فرودگاه های عراق از محدودیت پروازهای ایران در پی افزایش فشارهای داخلی

دولت عراق در پی گسترش اعتراضات سیاسی و پارلمانی به توقف پروازهای شرکت های ایرانی، **گفت وگوی مستقیم با واشنگتن را برای مستثنی کردن برخی فرودگاه های این کشور از اقدامات وزارت خزانه داری آمریکا آغاز کرده است.** دفتر نخست وزیری عراق اعلام کرده بغداد با استناد به ملاحظات انسانی، از جمله سفر دانشجویان، بیماران و زائران، در صدد فراهم کردن زمینه از سرگیری بخشی از پروازهاست.

این تحرک در شرایطی صورت می گیرد که اجرای محدودیت ها در نجف، اربیل و سلیمانیه، مسئله ای مرتبط با تحریم های ثانویه آمریکا رابه چالشی داخلی برای دولت عراق تبدیل کرده است. پس از تهدید اکرم الکعبی، دبیرکل النجباء، به فراخوان تحصن در فرودگاه ها، گزارش هایی نیز درباره شکل گیری کمپین هایی برای تجمع در فرودگاه های بغداد، نجف و بصره منتشر شده است. دامنه اعتراضات اکنون به سطح بالاتری از ساختار سیاسی عراق رسیده است. عدنان فیحان،

نایب رئیس اول پارلمان، تصمیم اخیر را شتاب زده، مغایر قانون اساسی و تهدیدکننده درآمدهای عراق خوانده و از احتمال تشکیل جلسه فوق العاده پارلمان سخن گفته است. وی همچنین درباره احتمال اقدام متقابل تهران و قطع صادرات گاز ایران به عراق هشدار داده است.

قیس الخزعلی، دبیرکل عصائب اهل حق، مشارکت عراق در آنچه «محاصره ایران» خواند را رد کرده و خواستار موضع واحد دولت، پارلمان و جریان های سیاسی شده است. **ابوآلاء الولائی، دبیرکل گردان های سیدالشهدا، احمد المبرقع و محمد جاسم الخفاجی** نیز فشار آمریکا را مغایر حاکمیت و منافع عراق توصیف کرده اند.

مجموع این واکنش ها نشان می دهد نگرانی بغداد تنها متوجه پیامدهای اقتصادی و انسانی توقف پروازها نیست؛ بلکه احتمال انتقال مناقشه به خیابان، فرودگاه ها و پارلمان نیز افزایش یافته است. تلاش برای دریافت معافیت از واشنگتن رامی توان در این چارچوب، اقدامی برای ایجاد موازنه میان فشار تحریمی آمریکا و مهار هزینه های سیاسی و امنیتی آن در داخل عراق ارزیابی کرد.

بازنمایی سخنرانی نتانیا هو در سازمان ملل به عنوان صدای مردم ایران با ادعای استقبال از ایرانیان مواضع وی

عرفان قانعی فرد، از چهره های معاند و اپوزیسیون جمهوری اسلامی، در یادداشتی در بخش وبلاگ تایمز آو اسرائیل با عنوان «مردم ایران می گویند متشکریم بی بی جون»، تلاش کرده سخنرانی بنیامین نتانیا هو در مجمع عمومی سازمان ملل را همسو با خواسته های جامعه ایران بازنمایی کند. این نوشته که آکنده از تعبیر توهین آمیز و ادعاهای سیاسی سخیف است، کوشیده تا میان سخنرانی مسعود پزشکیان و نتانیا هو دوگانه ای کاملاً تقابلی بسازد.

قانعی فرد مدعی شده که پزشکیان در سخنرانی خود به مسائل و مطالبات مردم ایران نپرداخته و در مقابل، موضوع فلسطین، حماس و حزب الله را برجسته کرده است. او همچنین بدون ارائه شواهد و با هدف تهدیدنمایی از برنامه هسته ای کشورمان، سخنان رئیس جمهور ایران را حاوی «تهدید ضمنی» برای ساخت سلاح هسته ای معرفی کرده و روایت تهران از اغتشاشات دی ماه ۱۴۰۴ را وارونه سازی واقعیت توصیف کرده است.

محور اصلی یادداشت این چهره معاند، اعتباربخشی به نتانیا هو به عنوان مدافع مردم ایران است. نویسنده مدعی شده که نخست وزیر رژیم در میان بخشی از ایرانیان با عنوان «بی بی جون» شناخته می شود، سخنرانی او مخاطبان گسترده ای در داخل ایران داشته و اظهاراتش درباره احتمال سقوط جمهوری اسلامی با استقبال کاربران ایرانی شبکه های اجتماعی مواجه شده است؛ ادعاهایی که در متن، داده یا سنجش معتبری برای تعمیم آنها به افکار عمومی ایران ارائه

نشده و در مسیر فضا سازی های صورت گرفته از سوی رسانه های معاند در راستای توجیه حملات دشمن آمریکایی - صهیونیستی در طول ماه های اخیر قابل ارزیابی است.

قانونی فرد در ادامه، تغییر نظام سیاسی ایران را به عنوان خواسته جامعه ایران تصویر کرده و نتانیا هورا حامل پیام «آزادی» ایرانیان معرفی نموده است. در مجموع، یادداشت با این همانی میان مواضع نتانیا هوو با اصطلاح مطالبات قشر برانداز ایرانی، می کوشد تقابل رژیم صهیونیستی با جمهوری اسلامی را نه نزاعی میان دو دولت، بلکه همراهی تل آویو با مردم ایران باز نمایی کند.

اعتبار بخشی به پیمان مکه با نمایش انسجام سیاسی، نظامی سه جانبه پس از حملات موشکی و پهپادی انصارالله به سعودی

پس از حملات اخیر انصارالله به عربستان و شکل گیری انتقادهایی درباره کارآمدی «پیمان مکه» در نخستین بحران امنیتی جدی پس از انعقاد آن، عربستان، ترکیه و پاکستان مجموعه ای فشرده از نشست های سیاسی و نظامی را در نیویورک و ریاض برگزار کردند؛ تحرکاتی که در پوشش رسانه هایی چون الشرق الاوسط، العربیه و ایندپندنت عربی با تأکید بر «دفاع جمعی»، «بازدارندگی» و «اجرای فوری تعهدات» بازتاب یافته است.

وزرای خارجه سه کشور در حاشیه مجمع عمومی سازمان ملل، ضمن محکوم کردن حملات ادعایی به مکه مکرمه و زیرساخت های عربستان، مقدمات نشست فوری فرماندهان نظامی را فراهم کردند. متعاقب آن، رؤسای ستاد نیروهای مسلح سه کشور در ریاض بر آغاز فوری تبدیل تعهدات پیمان مکه به «همکاری نظامی مؤثر» تأکید کرده و توسعه تبادل اطلاعات، هماهنگی نظامی و یکپارچه سازی قابلیت های دفاعی را در دستور کار قرار دادند.

در سطح سیاسی نیز اظهارات رجب طیب اردوغان در مجمع عمومی مورد توجه رسانه های منطقه ای قرار گرفته است. رئیس جمهور ترکیه پیمان مکه را گامی برای حل مسائل منطقه توسط کشورهای منطقه دانسته و تأکید کرد این سازوکار علیه ایران، رژیم صهیونیستی یا کشور ثالثی نیست. هاکان فیدان نیز در واکنش به انتقاد از عملکرد پیمان، آن را با ناتو مقایسه کرد و استناد به بحران یمن برای ناکارآمد خواندن یک ائتلاف تازه تأسیس را غیرمنصفانه دانست. شهباز شریف نیز هدف قرار گرفتن مکه را «خط قرمز» پاکستان توصیف کرد. اظهاراتی که در رسانه های نزدیک به سعودی بازتاب وسیعی یافته و آن را دال بر حمایت تمام قد از پادشاهی سعودی ارزیابی کرده اند.

با وجود این نمایش هماهنگ سیاسی، نظامی، هنوز از استقرار مشخص نیرو یا ورود مستقیم ترکیه و پاکستان به تقابل نظامی با انصارالله خبری نیست و حتی سازوکار پیمان، میزان کمک را به درخواست عربستان و ارزیابی اعضا از سطح تهدید وابسته کرده است. از این رو، برجسته سازی نشست های نیویورک و ریاض را می توان تلاشی برای ترمیم تصویر بازدارندگی پیمان و پاسخ به

تردیدهایی دانست که پس از نخستین آزمون میدانی آن شکل گرفته است؛ نمایشی از انسجام که تبدیل آن به تعهد عملیاتی همچنان نیازمند آزمون‌های بعدی است.

تهدیدنمایی المانیتور از اظهارات سرلشکر صفوی با طرح ادعای گسترش دامنه جنگ از هرمز و باب‌المندب تا اقیانوس هند

در میانه تشدید تحرکات آمریکا جهت محاصره هوایی و دریایی جمهوری اسلامی، المانیتور در گزارشی به قلم بئاتریس فرحات، اظهارات سرلشکر یحیی رحیم صفوی، مشاور نظامی رهبر انقلاب را در چارچوب احتمال گسترش جغرافیایی جنگ بازتاب داده و آن را تهدیدی برای کشیده شدن درگیری از خاورمیانه به اقیانوس هند و حتی فراتر از آن معرفی کرده است.

المانیتور با برجسته‌سازی هشدار سردار صفوی مبنی بر اینکه آغاز جنگ جدید از سوی آمریکا می‌تواند به گشایش «جبهه‌ای جدید» در دریای سرخ و باب‌المندب منجر شود، این اظهارات را به تحولات یمن و پیشروی انصارالله در سواحل دریای سرخ پیوند زده است. این رسانه همچنین عبارت سرلشکر صفوی درباره «سرنوشت مشترک» ایران و یمن را برجسته کرده و آن را در امتداد افزایش فشار بر عربستان و اهمیت راهبردی باب‌المندب بازخوانی کرده است.

گزارش در ادامه با یادآوری ادعاهای پیشین درباره احتمال هدف قرار گرفتن دارایی‌های نظامی آمریکا در خارج از خاورمیانه، از جمله دیگوارسیا، قبرس و بلغارستان، تلاش کرده تصویری از افزایش بالقوه شعاع درگیری ایران و آمریکا ارائه دهد؛ با این حال المانیتور اذعان کرده که تهران ادعای حمله به دیگوارسیا را رد کرده است.

در مجموع، المانیتور اظهارات سردار صفوی را از سطح هشدار بازدارنده در واکنش به حمله احتمالی آمریکا فراتر برده و در قالب احتمال شکل‌گیری یک جغرافیای جنگی پیوسته از هرمز تا باب‌المندب و اقیانوس هند بازنمایی کرده است.

تشکیک ایندپندنت عربی در پایداری توافق تهران و واشنگتن بدون تضمین منافع شیخ‌نشین‌های منطقه

حسن فحص در تحلیلی در ایندپندنت عربی با عنوان «دیدار ویتکاف - عراقچی؛ بازگشت به عقلانیت یا ایستگاهی میان دو جنگ؟»، دیدار بیش از سه‌ساعته هیئت‌های ایران و آمریکا در نیویورک را شکستن مانع گفت‌وگوی مستقیم ارزیابی کرده، اما مسیر دستیابی به توافق پایدار را همچنان دشوار و مبهم توصیف نموده است. فحص مدعی شده که حضور ایران در این مذاکرات بدون توافق مراکز سیاسی، نظامی و امنیتی تصمیم‌گیر در تهران امکان‌پذیر نبود و فشارهای اقتصادی، محاصره دریایی و محدودیت‌های

هوایی نیز در فعال شدن مسیر دیپلماسی مؤثر بوده‌اند. با این حال، به زعم وی، تجربه مذاکرات پیشین و حملات متعاقب آمریکا و رژیم صهیونیستی سبب شده تهران نسبت به تضمین‌های واشنگتن بی‌اعتماد باقی بماند.

نویسنده معتقد است دو طرف هنوز از مطالبات اصلی خود عقب ننشسته‌اند؛ ایران رفع محاصره دریایی، آزادسازی دارایی‌ها و کاهش تحریم‌های انرژی را پیش شرط اقدامات متقابل می‌داند، در حالی که دولت ترامپ همچنان فشار، تهدید و مطالبات هسته‌ای و منطقه‌ای خود را حفظ کرده است. از این رو، فحص احتمال دستیابی به توافق موقت را بیش از یک توافق جامع ارزیابی می‌کند. محور مهم‌تر تحلیل ایندپندنت عربی بر تشکیک در پایداری هر توافق دوجانبه بدون مشارکت کشورهای خلیج فارس استوار است. فحص استدلال کرده که هرگونه توافق تهران-واشنگتن که نگرانی‌های امنیتی و منافع سیاسی و اقتصادی شیخ‌نشین‌های منطقه را نادیده بگیرد، می‌تواند به دور تازه‌ای از بی‌اعتمادی اعراب به تهران منجر شود. در نگاه او، نشست نیویورک فرصتی برای کاهش تنش است، اما هنوز نمی‌توان آن را نقطه آغاز قطعی یک سازش پایدار دانست.

تشکیک در ماهیت غیرنظامی برنامه هسته‌ای عربستان با برجسته‌سازی ارزیابی محرمانه نهاد‌های اطلاعاتی آمریکا

گزارش تازه واشنگتن پست درباره ابعاد برنامه هسته‌ای عربستان، در رسانه‌های عربی از جمله روسیا‌لیوم بازتاب وسیعی یافته است. براساس این گزارش، اسناد محرمانه ارائه شده از سوی نهاد‌های اطلاعاتی آمریکا به کنگره نشان می‌دهد ریاض گزینه توسعه برنامه‌ای برای تولید سلاح هسته‌ای را به طور کامل کنار گذاشته است؛ ارزیابی‌ای که هم‌زمان با تلاش دولت ترامپ برای توسعه همکاری هسته‌ای غیرنظامی با عربستان مطرح شده است.

واشنگتن در ماه ژوئیه توافق را اعلام کرد که زمینه ورود شرکت‌های آمریکایی به پروژه‌های هسته‌ای عربستان به ارزش ده‌ها میلیارد دلار را فراهم می‌کند. با این حال، امکان غنی‌سازی داخلی اورانیوم نگرانی شماری از قانون‌گذاران آمریکایی را برانگیخته است؛ به ویژه آنکه توافق، غنی‌سازی زیر ۵ درصد در مرحله نخست و امکان افزایش آن تا ۲۰ درصد پس از بررسی و توافق مکتوب را پیش‌بینی کرده است.

در همین چارچوب، محافل صهیونیستی از ابتدای طرح توسعه ظرفیت هسته‌ای عربستان، نگرانی و مخالفت خود را با ایجاد چرخه مستقل غنی‌سازی در این کشور مطرح کرده‌اند و از اهرم‌های سیاسی و امنیتی برای محدودسازی چنین ظرفیتی بهره می‌گیرند.

نکته حائز اهمیت در این خصوص آن که وعده ترامپ برای پیشبرد همکاری هسته‌ای با ریاض هنوز به مرحله اجرای کامل نرسیده است. یکی از متغیرهای سیاسی پیرامون این پرونده، احتمال

تلاش واشنگتن برای پیوند زدن امتیازات راهبردی به عربستان با پیشرفت در مسیر پیوستن ریاض به پیمان ابراهیم و عادی سازی روابط با رژیم صهیونیستی است. با این حال به زعم ناظرین منطقه ای نفوذ قابل ملاحظه تل آویو در کنگره و کاخ سفید بزرگترین مانع عملیاتی انعقاد نهایی توافق هسته ای ریاض و واشنگتن محسوب می شود.

ارزیابی و تحلیل روند رسانه‌های غربی و آمریکایی

خلاصه مدیریتی - مهم‌ترین محورهای رسانه‌ای

- ❖ بازتاب ادعای وال استریت ژورنال درباره رد پیشنهاد آتش بس هفت روزه ایران از سوی ترامپ و احتمال ازسرگیری حملات نظامی آمریکا پس از انتخابات میان دوره‌ای
- ❖ برجسته‌سازی تداوم هم‌زمان مسیرهای دیپلماتیک و نظامی واشنگتن در قبال ایران با وجود اختلاف بر سر شرایط توافق و بازگشت به مذاکرات
- ❖ فضا سازی پی‌پی‌اس درباره وضعیت جسمانی رضاولی زاده و تبدیل پرونده بازداشت اتباع دوتابعیتی به یکی از محورهای فشار حقوق بشری علیه ایران
- ❖ بازنمایی آمادگی مشروط ایران برای توافق هسته‌ای در رسانه‌های غربی با تمرکز بر کاهش غنی‌سازی، بازگشت بازرسان و پذیرش سازوکارهای نظارتی
- ❖ برجسته‌سازی بحران اعتماد میان تهران و واشنگتن در پوشش اظهارات پزشک‌یان با تأکید بر شروط ایران برای مذاکره و اجرای تعهدات متقابل
- ❖ انتقال مسئولیت پایان جنگ و تصمیم‌گیری درباره توافق به واشنگتن در روایت رسانه‌هایی مانند رویترز از مواضع پزشک‌یان درباره ادامه یا توقف درگیری‌ها
- ❖ تصویرسازی رسانه‌های غربی از انعطاف دیپلماتیک ایران در کنار تداوم اختلافات هسته‌ای، تحریمی و امنیتی با تمرکز بر موضوع اورانیوم ۶۰ درصدی و دسترسی آژانس
- ❖ برجسته‌سازی مسائل امنیتی و منطقه‌ای در مصاحبه‌های پزشک‌یان با تمرکز بر تکذیب ادعای ترور ترامپ، مشکلات داخلی ایران و مواضع تهران درباره انصارالله یمن
- ❖ تلاش واشنگتن برای همراه‌سازی چین در پرونده ایران با تأکید کاخ سفید بر جلوگیری از دستیابی تهران به سلاح هسته‌ای و مخالفت با محدودیت آبراه‌های بین‌المللی
- ❖ ادراک سازی از پرونده ایران به عنوان موضوعی چندلایه شامل برنامه هسته‌ای، امنیت انرژی، آزادی کشتیرانی، جنگ منطقه‌ای و رقابت آمریکا و چین در روایت‌های غربی

رصد و تحلیل

ادعای وال استریت ژورنال درباره رد پیشنهاد آتش بس ایران و احتمال ازسرگیری حملات آمریکا پس از انتخابات میان دوره‌ای

وال استریت ژورنال در گزارشی اختصاصی به نقل از مقام‌های آمریکایی مدعی شد دونالد ترامپ پیشنهاد ایران برای یک آتش بس هفت روزه را رد کرده و به مشاوران خود گفته انتظار دارد حملات نظامی آمریکا علیه ایران پس از انتخابات میان دوره‌ای نوامبر از سر گرفته شود. به نوشته این

روزنامه، رئیس جمهور آمریکا نسبت به آمادگی تهران برای پذیرش مطالبات واشنگتن تردید دارد و بازگشت به کارزار نظامی را محتمل می داند.

براساس طرح ارائه شده از سوی تهران، ایران در صورت رفع محاصره دریایی، اعطای معافیت های نفتی و برقراری آتش بس شامل جبهه لبنان، متعهد می شد طی هفت روز تنگه هرمز را بازگشایی و مذاکرات درباره برنامه هسته ای را از سر بگیرد. عباس عراقچی نیز اعلام کرده بود در صورت «جدیت طرف آمریکایی»، مقدمات توافق و بازگشایی هرمز فراهم است.

این گزارش در حالی منتشر شده که ترامپ چند روز پیش در مجمع عمومی سازمان ملل، هم زمان از امکان توافق پس از انتخابات و گزینه تشدید اقدام نظامی سخن گفته بود. با وجود گزارش وال استریت ژورنال درباره رد طرح ایران، کاخ سفید اعلام کرده گفت وگوهای مقام های آمریکایی با میانجی ها همچنان «مثبت و سازنده» است؛ وضعیتی که از تداوم هم زمان مسیرهای دیپلماتیک و نظامی حکایت دارد.

فضاسازی پی بی اس درباره وضعیت سلامت خبرنگار ایرانی آمریکایی زندانی در ایران

پی بی اس آمریکا در گزارشی به مناسبت دومین سال بازداشت رضا ولی زاده، خبرنگار ایرانی آمریکایی، وضعیت حقوقی و شرایط جسمانی او در زندان اوین را مورد توجه قرار داد. این گزارش با گفت وگو با رایان فیهی، وکیل ولی زاده، بر ادعای بازداشت نا عادلانه وی و نگرانی ها درباره وضعیت سلامت او تمرکز دارد.

پی بی اس اعلام کرد ولی زاده که حدود یک دهه برای رادیو فردا، رسانه فارسی زبان تحت حمایت مالی دولت آمریکا، فعالیت کرده بود، پس از سفر به ایران برای دیدار خانواده در سال ۲۰۲۴ بازداشت و به ۱۰ سال حبس به اتهام «همکاری با دولت متخاصم» محکوم شد.

بخش مهم گزارش پی بی اس به وضعیت سلامت ولی زاده اختصاص دارد. وکیل او با اشاره به بیماری های زمینه ای این خبرنگار گفت حمله هوایی به زندان اوین در جریان جنگ اخیر، شرایط جسمانی وی را تشدید کرده است. فیهی اظهار کرد که در تماس های محدود، صدای ولی زاده «بسیار نامساعد، با تنفس سخت و صدایی گرفته» بوده و نسبت به وضعیت درمانی، تراکم جمعیت زندان و شرایط بهداشتی ابراز نگرانی کرد.

وکیل ولی زاده همچنین مدعی شد که او از بازگشت بیماری هایی مانند سل در زندان خبر داده است. وی در ادامه گفت ولی زاده در پیام صوتی اخیر خود ضمن اشاره به شرایط جنگی، از ایرانیان خارج از کشور خواسته برای سفر به ایران احتیاط کنند و مدعی شده است که بازگشت برخی افراد می تواند آنان را در معرض بازداشت قرار دهد.

پی بی اس همچنین به تلاش های دولت آمریکا برای پیگیری پرونده ولی زاده اشاره کرد. فیهی

گفت این پرونده از سوی دولت آمریکا در چارچوب بازداشت‌های نادرست پیگیری شده و خواستار طرح موضوع آزادی وی در مذاکرات تهران و واشنگتن شد.

جمع‌بندی

بازتاب پرونده رضا ولی‌زاده در پی بی‌اس‌ان نشان‌دهنده تداوم استفاده‌های آمریکایی از موضوع بازداشت اتباع دو تابعیتی به عنوان یکی از محورهای فشار دیپلماتیک علیه ایران است. در این روایت، وضعیت سلامت زندانی و شرایط اوین به عنصر اصلی برجسته‌سازی تبدیل شده و می‌تواند در مذاکرات احتمالی تهران و واشنگتن به عنوان موضوع انسانی مورد استناد قرار گیرد.

بازنمایی «آمادگی مشروط ایران برای توافق» و برجسته‌سازی بحران اعتماد در پوشش رسانه‌های غربی از مصاحبه‌های پزشک‌های در نیویورک

مصاحبه‌ها و نشست‌های رسانه‌ای مسعود پزشک‌های در نیویورک عمدتاً حول میزان آمادگی تهران برای توافق هسته‌ای، بازگشت بازرسان، بازگشایی تنگه هرمز و از سرگیری مذاکرات با آمریکا بازتاب یافت. در این پوشش‌ها، رسانه‌های غربی میان اعلام انعطاف در برخی موضوعات و تداوم بی‌اعتمادی عمیق تهران به واشنگتن تمایز گذاشتند.

فاکس نیوز؛ برجسته‌سازی پیشنهاد رقیق سازی اورانیوم

فاکس نیوز در گزارشی با عنوان «رئیس‌جمهور ایران آمریکا را مسئول مناقشه خاورمیانه دانست، جاه طلبی هسته‌ای را رد کرد و پیشنهاد رقیق سازی اورانیوم را مطرح کرد»، بر آمادگی تهران برای کاهش سطح غنای اورانیوم و پذیرش راستی‌آزمایی تمرکز کرد. پزشک‌های در پاسخ به پرسش خبرنگار فاکس درباره ساخت بمب هسته‌ای گفت: «اصلاً، اصلاً» و تأکید کرد ایران حاضر است ذخایر خود را رقیق کند و امکان بررسی برنامه هسته‌ای را فراهم سازد. فاکس در کنار این انعطاف، اظهارات او درباره مسئولیت آمریکا در آغاز و تداوم جنگ، مخالفت با تحریم‌ها و آمادگی مشروط برای توافق را نیز برجسته کرد.

رویترز؛ انتقال مسئولیت پایان جنگ به واشنگتن

رویترز مهم‌ترین گزاره مصاحبه پزشک‌های با فاکس نیوز را این جمله دانست که «آمریکا است که باید انتخاب کند آیا می‌خواهد جنگ پایان یابد یا نه». این خبرگزاری، اظهارات وی را در چارچوب اختلاف عمیق تهران و واشنگتن بر سر چگونگی پایان جنگ بازتاب داد. رویترز همچنین به رد دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای، تأکید تهران بر حق استفاده صلح‌آمیز از فناوری هسته‌ای و تهدیدهای اخیر ترامپ علیه ایران اشاره کرد. در این روایت، سخنان پزشک‌های بیشتر به عنوان تلاش تهران برای واگذاری مسئولیت تصمیم درباره ادامه یا توقف جنگ به دولت آمریکا بازنمایی شد.

سی بی اس؛ تمرکز بر بی اعتمادی و بازگشت بازرسان

سی بی اس اظهارات پزشکian را عمدتاً حول «فضای بی اعتمادی» میان ایران و آمریکا بازتاب داد. این رسانه برجسته کرد که پزشکian اصل گفت وگویی حتی دیدار با ترامپ را به طور قطعی رد نکرد، اما آن را منوط به پایبندی آمریکا به توافقات قبلی و بازسازی اعتماد دانست. بخش مهم دیگر پوشش سی بی اس، اعلام آمادگی ایران برای بازگشت بازرسان هسته ای سازمان ملل در چارچوب یک توافق جدید بود. این رسانه همچنین بر موضع پزشکian درباره اجرای توافق مربوط به هرمز در صورت پایبندی طرف آمریکایی و آمادگی ایران برای ازسرگیری مذاکرات تأکید کرد.

سی ان ان؛ تکذیب طرح ترور ترامپ و برجسته سازی مشکلات داخلی

سی ان ان گزارش خود را با تیتیر «ما در تلاش برای کشتن ترامپ نیستیم» منتشر کرد و تکذیب هرگونه تصمیم دولت ایران برای ترور رئیس جمهور آمریکا یا خانواده او را در مرکز پوشش قرار داد. این شبکه همچنین تأکید پزشکian به وجود «مشکلات بی سابقه و دشوار» اقتصادی و توصیف تحریم های آمریکا به عنوان «کارزار خاموش مرگبار» را برجسته کرد. محور دیگر گزارش، اظهارات وی درباره سلامت آیت الله مجتبی خامنه ای و دیدار حدود هفت ساعته با او بود که سی ان ان آن را در چارچوب پرسش های موجود درباره نحوه اداره ساختار قدرت ایران در شرایط جنگی بازتاب داد.

دویچه وله؛ تعبیر سخنان پزشکian به آمادگی برای امتیازدهی

دویچه وله در مطلبی با عنوان «جنگ ایران؛ پزشکian در سازمان ملل چه دستاوردی داشت؟» بر این نکته تمرکز کرد که رئیس جمهور ایران در گفت وگو با رسانه های آمریکایی، آمادگی برای امتیازدهی در مناقشه هسته ای را نشان داده است. این رسانه، اظهارات پزشکian درباره پذیرش تعهدات در چارچوب ان پی تی، مخالفت با ساخت سلاح هسته ای و امکان بازگشت بازرسان را نشانه انعطاف دیپلماتیک تهران دانست. در عین حال، دویچه وله با اشاره به اختلافات درباره اورانیوم ۶۰ درصدی و دسترسی آژانس، تأکید کرد که این مواضع الزاماً به معنای دستیابی سریع به توافق نیست.

هیل؛ برجسته سازی تلاش برای توافق پیش از انتخابات میان دوره ای

هیل از میان اظهارات پزشکian، بیش از همه بر زمان بندی توافق احتمالی با آمریکا تمرکز کرد. این رسانه جمله پزشکian مبنی بر اینکه «نمی خواهیم کار به انتخابات میان دوره ای برسد» را در تقابل با ادعای ترامپ قرار داد که گفته بود ایران منتظر نتیجه انتخابات آمریکا است. هیل این موضع را نشانه تمایل تهران برای دستیابی زودتر به توافق بازتاب داد، اما هم زمان یادآوری کرد که اختلافات بر سر جنگ، برنامه هسته ای و نحوه بازگشت به تفاهم پیشین همچنان پابرجاست. پاسخ تند کاخ سفید به اظهارات پزشکian نیز بخش دیگری از این پوشش بود.

نیوزنیشن؛ برجسته سازی فاصله گذاری تهران از حوثی ها

نیوزنیشن بخش متفاوتی از مصاحبه پزشک‌های فاکس نیوز را برجسته کرد و جمله «حوثی ها مسئول اقدامات خودشان هستند» را نشانه تلاش تهران برای فاصله گذاری از مسئولیت مستقیم در اقدامات انصارالله یمن دانست. این رسانه اظهارات رئیس جمهور ایران را در بستر تشدید درگیری میان عربستان و حوثی ها و همکاری دفاعی تازه میان عربستان، ترکیه و پاکستان قرار داد. نیوزنیشن همچنین سخنان پزشک‌های را به پیشنهاد جدید ایران برای بازگشایی هرمز، رفع محاصره بنادر و بازگشت به مذاکرات با آمریکا پیوند زد و بر باقی ماندن فاصله قابل توجه میان دو طرف تأکید کرد.

جمع بندی

برآیند این پوشش ها نشان می دهد رسانه های غربی، مصاحبه های نیویورک پزشک‌های را عمدتاً نه به عنوان رد مذاکره، بلکه به عنوان نمایش آمادگی مشروط تهران برای توافق بازنمایی کردند. انعطاف در موضوع بازرسی و غنی سازی، بازگشایی هرمز و تأکید بر توافق در کنار بی اعتمادی به واشنگتن، فشار اقتصادی، مسئله رهبری ایران و اختلاف بر سر مسئولیت جنگ مهم ترین خطوط مشترک بود. تفاوت اصلی رسانه ها در انتخاب نقطه تمرکز بود؛ فاکس نیوز و دویچه وله بر پرونده هسته ای، سی بی اس بر اعتماد و مذاکرات، سی ان ان بر امنیت و وضعیت داخلی، و هیل، رویترز و نیوزنیشن بر زمان توافق، پایان جنگ و تحولات منطقه ای تمرکز کردند.

اعلامیه کاخ سفید پیرامون توافق ترامپ و شی جین پینگ بر ممانعت از دستیابی ایران به سلاح هسته ای و مخالفت با اعمال عوارض یا محدودیت بر آبراه های بین المللی

کاخ سفید در گزارش جمع بندی سفر رسمی شی جین پینگ به آمریکا، اعلام کرده است که دونالد ترامپ و شی جین پینگ درباره پرونده ایران و برنامه هسته ای این کشور گفت و گو کرده اند. بر اساس این گزارش، دو طرف در چارچوب بررسی «نگرانی های جهانی جاری» شامل روسیه، کره شمالی و ایران توافق کرده اند که «ایران هرگز نمی تواند به سلاح هسته ای دست یابد». همچنین واشنگتن و پکن بر این موضع تأکید کرده اند که هیچ کشور یا نهادی نباید امکان اعمال عوارض یا محدودیت بر آبراه های بین المللی را داشته باشد؛ موضوعی که با توجه به اهمیت تنگه هرمز در انتقال انرژی و تنش های اخیر منطقه ای، از سوی کاخ سفید در چارچوب امنیت کشتیرانی جهانی مطرح شده است.

این مواضع نشان دهنده تلاش واشنگتن برای همراه سازی چین در برخی موضوعات امنیتی مرتبط با ایران است؛ هرچند گزارش کاخ سفید جزئیات بیشتری درباره نحوه اجرای این توافق یا سطح هماهنگی دو کشور در قبال تهران ارائه نمی کند.

برآیند گزارش، وضعیتی را ترسیم می‌کند که دیپلماسی زیر فشار و گسترش هزینه‌های جنگ هم‌زمان پیش می‌روند. در حوزه **بین‌الملل**، کنار هم قرار گرفتن ادعای وال استریت ژورنال درباره رد آتش بس، اعلام تداوم گفت‌وگوهای سازنده و بازتاب آمادگی مشروط ایران برای توافق، از بازماندن مسیر مذاکره بدون رفع اختلافات حکایت دارد. تلاش آمریکا برای همراه‌سازی چین نیز دامنه فشار را گسترش می‌دهد؛ با این حال، روایت‌های متفاوت درباره تعهدات پکن، نتیجه‌گیری درباره تغییر قطعی سیاست چین را محدود می‌کند. بحث مشروط‌سازی کمک به اسرائیل در میان دموکرات‌ها نیز نشان‌دهنده افزایش مناقشه بر سر حمایت از تل‌آویو است، نه گسست قطعی این رابطه.

در حوزه **امنیتی-نظامی**، هم‌زمانی محاصره دریایی، محدودیت‌های هوانوردی و هشدارهای متقابل ایران، احتمال انتقال تنش به شبکه حمل‌ونقل منطقه را افزایش می‌دهد. افزایش مجروحان آمریکایی و گزارش رخنه اطلاعاتی پنتاگون نیز هزینه‌ها و آسیب‌پذیری‌های آمریکا را وارد روایت جنگ کرده است. در حوزه **منطقه‌ای**، اعتراض‌های عراق نشان می‌دهد اجرای فشار علیه ایران برای همسایگان نیز هزینه سیاسی دارد؛ در مقابل، تحرکات پیمان مکه و تهدیدهای اسرائیلی، بیانگر تداوم تلاش برای تقویت بازدارندگی و فشار است. تبدیل این مواضع به اقدامات عملیاتی همچنان قطعی نیست.

در **سیاست داخلی**، مناقشات پیرامون مصاحبه پزشک‌یان، مراسم سفارت عربستان و مواضع روحانی، اختلاف درباره شیوه مدیریت جنگ و مذاکره را آشکار کرده است. هم‌زمان، **رسانه‌های معاند** با برجسته‌سازی ابهام در اختیار دولت، حمایت‌نمایی ثنائی‌ها و ایرانیان و نمادسازی از استارلینک، این اختلافات را به روایت شکاف حاکمیت و جامعه پیوند می‌زنند. تداوم این هم‌پوشانی می‌تواند منازعه بر سر تصمیم‌های مشخص را به مسئله‌ای درباره **اعتماد و اعتبار سیاسی** تبدیل کند.

در حوزه **اقتصادی**، فشار ارزی، شکنندگی بازار سرمایه، مشکلات تسویه میلی‌گلد، هزینه مسکن و خطر خاموشی، مسیرهای متفاوت فرسایش اعتماد و توان مالی خانوار و بنگاه را نشان می‌دهند. محدودیت حمل‌ونقل و تغییر مسیرهای تأمین انرژی نیز ممکن است اختلال موقت را به **کاهش پایدار سهم بازار و فرصت‌های ترانزیتی** تبدیل کند. حتی کاهش تنش، مطابق سناریوهای گزارش، رفع فوری تورم و تنگناهای تولید را تضمین نمی‌کند. بنابراین، پیامد تحولات پیش‌رو به میزان تبدیل گشایش سیاسی به **دسترسی اقتصادی**، **ثبات انتظارات و کاهش هزینه‌های روزمره** وابسته خواهد بود.

مرکز رصد و پایش ق. رسانه